Proletari din toate țările, uniți-vă!

scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXVI, SERIA II
Nr. 6503
6 PAGINI — 30 BANI
MARȚI
14 APRILIE 1970

VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII TURCIA, CEVDET SUNAY

Luni, noul aeroport internațional românesc „București-Otopeni" a cunoscut atmosfera specifică festivităților de primire a șefilor de stat. La invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a soției sale, Elena Ceaușescu, a sosit în Capitală președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, împreună cu soția sa, Atifet Sunay, care va face o vizită oficială în țara noastră.

În întîmpinarea înaltului oaspete, pe aeroport se aflau președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, cu soția, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu și Vasile Vilcu, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Emil Drăgănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Dumitru Popa, primarul general al Capitalei, general-colonel Ion Ioniță, ministrul Forțelor Armate, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, membri ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători de instituții centrale, oameni de știință, artă și cultură, generali și ofițeri superiori, precum și numeroși ziariști români și turci, corespondenți ai presei străine.

Erau de față Grigore Geamănu, ambasadorul României în Turcia, Kâmuran Gürün, ambasadorul Turciei în România, membri ai Ambasadei Turciei, șefi ai misiunilor diplomatice, atașați militari și alți membri ai corpului diplomatic.

Pe aeroport erau arborate drapelele de stat ale Republicii Socialiste România și Republicii Turcia. Pe frontispiciul pavilionului oficial se aflau portretele președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, și președintelui Turciei, Cevdet Sunay. Pe mari pancarte erau înscrise în limbile română și turcă urările „Bun venit Excelenței Sale președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay", „Trăiască prietenia dintre poporul român și poporul turc".

Ora 12. Avionul prezidențial aterizează. De la intrarea în spațiul aerian al țării, aeronava avînd la bord pe înalții oaspeți a fost escortată de avioane cu reacție ale Forțelor Armate Române.

La coborîrea din avion, președintele Cevdet Sunay și soția, Atifet Sunay, sînt salutați de președintele Nicolae Ceaușescu și soția, Elena Ceaușescu, de președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer și soția, Elena Maurer. Conducătorii de stat ai celor două țări își string cordial mîinile.

Președintele Republicii Turcia este însoțit de Ihsan Sabri Caglayangil, ministrul afacerilor externe, Mustafa Gulgugil, senator, vicepreședinte al Partidului Dreptății, Mustafa Üstündag, deputat al Partidului Republican Popular, Vefa Tanir, deputat al Partidului Încrederii, Cihat Alpan, secretar general al Președinției Republicii, Ismail Sarikey, șeful Statului Major al Marinei Turce, și alte persoane oficiale.

Președintele Nicolae Ceaușescu prezintă oaspetelui înaltele oficialități române venite în întîmpinare.

Comandantul gărzii de onoare, aliniată pe aeroport, prezintă raportul. Se intonează imnurile de stat ale celor două țări, în timp ce răsună 21 salve de artilerie.

Cei doi președinți trec în revistă garda de onoare. Președintele Cevdet Sunay salută drapelul gărzii și se oprește apoi în fața militarilor, adresîndu-li-se cu cuvintele: „Bună ziua soldați", rostite în limba română.

Oaspetelui îi sînt prezentați în continuare șefii misiunilor diplomatice acreditați la București, membrii Ambasadei Republicii Turcia, precum și celelalte persoane oficiale române venite pe aeroport.

Cei doi președinți primesc apoi defilarea gărzii de onoare.

Mii de bucureșteni, aflați pe aeroportul internațional de la Otopeni, aplaudă cu căldură, flutură stegulețe românești și turcești. Un grup de tinere, în costume naționale, oferă președintelui Cevdet Sunay, soției sale și celorlalți oaspeți buchete de flori.

(Continuare în pag. a V-a)

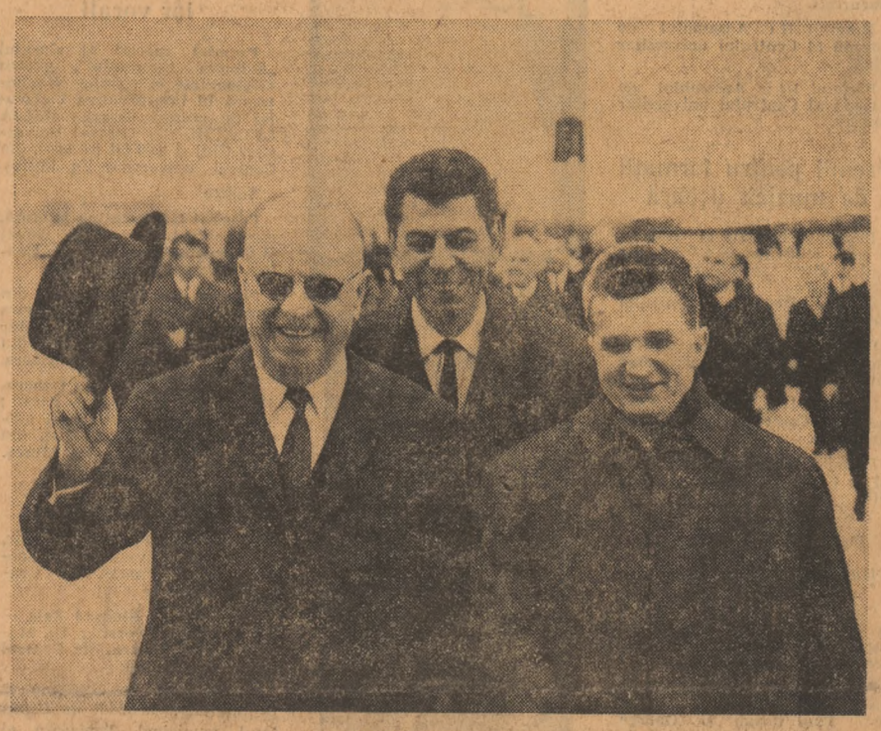

La sosirea pe aeroport

Vizită protocolară la președintele Nicolae Ceaușescu

Președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, și soția, Atifet Sunay, au făcut, luni după-amiază, o vizită protocolară, la Palatul Consiliului de Stat, președintelui Nicolae Ceaușescu și soției sale Elena Ceaușescu.

O gardă militară a prezentat onorul.

La întîlnirea care a avut loc au participat președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, Grigore Geamănu, ambasadorul României în Turcia.

Din partea turcă au luat parte Ihsan Sabri Caglayangil, ministrul afacerilor externe, Kâmuran Gürün, ambasadorul Turciei în România.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

DINEU OFICIAL ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII TURCIA

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și soția, Elena Ceaușescu, au oferit, luni seara, în sala de marmură a Palatului Republicii, un dineu oficial în onoarea Excelenței Sale președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, și a soției sale, Atifet Sunay.

Au participat, Ion Gheorghe Maurer cu soția, Elena Maurer, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Manea Mănescu, Dumitru Popa, Leonte Răutu, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Ion Ioniță, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, ai Marii Adunări Naționale, membri ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători de instituții centrale.

Au luat, de asemenea, parte persoanele oficiale care însoțesc pe președintele Republicii Turcia în vizita pe care o întreprinde în țara noastră.

Au fost intonate imnurile de stat ale celor două țări.

În timpul dineului președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, și președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, au rostit toasturi.

(Agerpres)

Citiți în pag. a 5-a toasturile rostite cu prilejul dineului

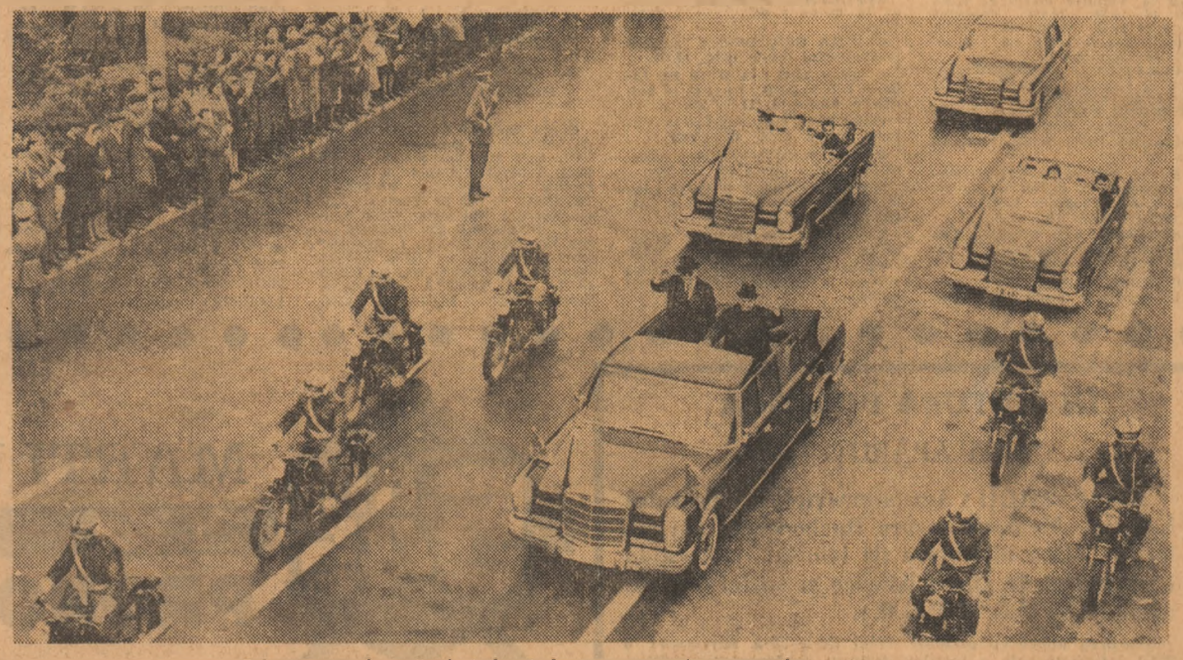

Coloana mașinii cu oficiale îndreptîndu-se spre reședința oaspeților

ÎN PAG. A 3-A:

PROFESIA TA

- Alegerea meseriei presupune cunoașterea ei.
- Dilema viitorului muzician.
- Poșta paginii.
- Rețeaua școlilor profesionale din județele ALBA și ARAD.

RESPONSABILITATEA — EXPRESIE A UNOR ÎNALTE VALORI MORALE

Participă tovarășii conf. dr. NICULAE BELLU, membru corespondent al Academiei de Științe Sociale și Politice, lector. univ. dr. STELIAN STOICA, prof. IOSIF UTO, director al liceului „Mihail Sadoveanu", VASILE POPESCU, cercetător principal în sectorul de etică al Institutului de filozofie

COLOCVIU ETIC (III)

V. ARACHELIAN: Departe de a epuiza toate problemele pe care le presupune abordarea complexă a temei în care am circumscris colocviul nostru — sensul social fundamental pe care este plasat cu deosebire raportul dintre drepturile și îndatoririle noastre ridică astăzi, cu o acuitate neegalată pînă în prezent, spiritul de responsabilitate ca o nevoie politico-socială și o datorie individuală, fără de care ar fi de neconceput atît îndeplinirea la termen și în condiții de înaltă calitate a programului dezvoltării noastre social-economice cît și realizarea individului ca o personalitate multilateral-configurată. Mi-aș permite să enumăr aici doar cîteva dintre motivele fundamentale care fac din spiritul de responsabilitate, din desăvîrșirea lui, o înaltă necesitate bivalentă: socială și individuală. Realizînd, pentru prima oară în istoria noastră, o societate omogenă în toate compartimentele sale, avînd limpede formulat un ideal social unanim acceptat, atingerea cotelor de dezvoltare economică preconizate presupune eforturi susținute din partea tuturor, ca și înțelegerea, pînă la ultimele consecințe, a necesităților obiective ce decurg dintr-o angajare națională de o asemenea anvergură. Deci, o profesionalizare cu o eficiență sporită susținută de înalte valori morale: dragostea de muncă, un ardent patriotism care să-și găsească o expresie încăpătoare în spiritul de răspundere, de disciplină.

V. POPESCU: Ne aflăm în plin proces de dezvoltare complexă a democrației socialiste și se poate lesne observa cît energii, cîtă inteligență și inițiativă sînt eliberate de acest proces. Dar nu se poate vorbi de lărgirea democrației socialiste — a drepturilor, deci, pe care le presupune — independent de creșterea răspunderilor, a îndatoririlor sociale ale individului. Dezvoltarea democrației socialiste — a subliniat Congresul al X-lea — presupune creșterea responsabilităților sociale ale fiecărui cetățean, a conștiinței de a acționa în virtutea imperativelor supreme ale societății,

VARTAN ARACHELIAN

(Continuare în pag. a IV-a)

TERMENUL DE INTRARE ÎN FUNCȚIUNE SE APROPIE

CUM ESTE PREGĂTITĂ FORȚA DE MUNCĂ PENTRU NOILE OBIECTIVE INDUSTRIALE?

Anul 1970 va însemna un substanțial aport la dezvoltarea potențialului economic al țării. După cum se știe, în cele patru trimestre ale anului sînt planificate să intre în funcțiune 740 capacități și obiective, toate avînd misiunea de a contribui la realizarea cu succes a prevederilor actualului plan cincinal, de a pregăti trecerea sub cele mai bune auspicii în cincinalul următor. Un loc aparte în ansamblul de factori ce condiționează demarajul corespunzător al capacităților ce urmează să intre în funcțiune, exploatarea lor rațională și cu maximă eficiență economică îl ocupă nivelul de pregătire al forței de muncă.

Am încheiat primul trimestru, avem în față perioada de cea mai mare densitate în ceea ce privește darea în exploatare a noilor fabrici, uzine, secții, programate să producă în acest an. Este pregătită forța de muncă necesară punerii în funcțiune a obiectivelor industriale? Urmărind să reflecte preocupările existente în direcția recrutării și pregătirii cadrelor, ziarul nostru va găzdui sub o nouă rubrică articole, interviuri, anchete, opinii care, odată cu punerea în evidență a experienței dobîndite, să formuleze concluzii utile pentru succesul acestei întreprinderi ce nu suportă amînări și cu atît mai puțin abdicarea de la rigorile calității.

Întrebării noastre îi răspunde astăzi ing. GEORGETA TAFTĂ, director în Ministerul Industriei Ușoare.

Industria ușoară va cunoaște și în acest an, anul de legătură între actualul și viitorul cincinal, importante creșteri de producție, în care un rol deosebit îl vor avea noile capacități planificate să-și înceapă activitatea în 1970. Știind că obiectivele de investiții ce se finalizează în cursul anului vor trebui să contribuie din plin la atingerea sporurilor prevăzute prin planul de stat în diferitele domenii ce le însumează industria ușoară — 9,1 la sută pentru țesături, aproape 9

(Continuare în pag. a II-a)

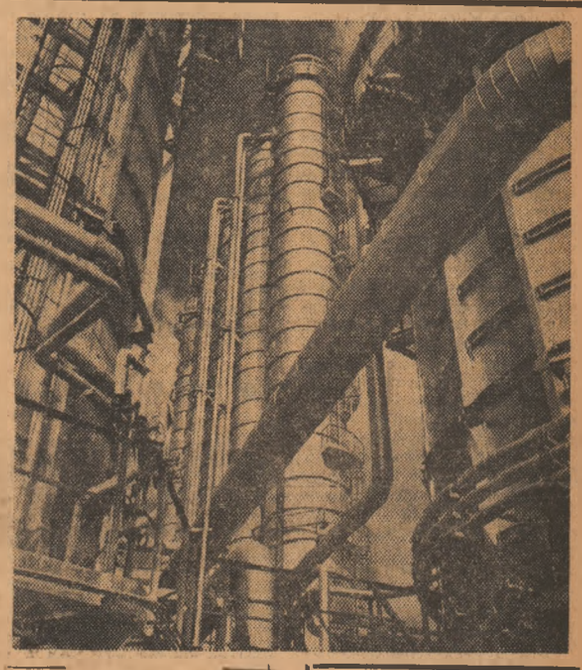

Noul complex de xilenă de la Rafinăria Brazi

MITUL DEMITIZĂRII

OPINII

Una dintre cele mai controversate și, oricum, contradictorii trăsături ale creației contemporane este ceea ce s-a numit „demitizare", tendința de a elibera opera de autoritatea apăsătoare a creatorului ei, o înclinație în sfîrșit, de a considera creația sub aspectul ei deschis, liber de orice inhibiții și interdicții. În mare măsură această dezavuare a principiului autorității necontroversate, axiomatice, exprimă o reacție firească a spiritului uman în fața dogmelor de orice fel, împotriva absolutismului pe care, din diverse pricini, opere ori autori îl exercită, în afara controlului critic, la un moment dat. În chip esențial „demitizarea" exprimă, deci, mai puțin o acțiune cît o **atitudine** a spiritului uman, nu o dărîmare a miturilor ci dimpotrivă, o adoptare mai umană și deci mai adîncă a lor. Cînd lucrul acesta nu s-a înțeles bine ne-am trezit cu lucrări dizgrațioase în care eroarea esențială nu consta, desigur, într-o firească intenție de apropiere a unor creații sau figuri de mari creatori ci în flagranta neînțelegere a spiritului acelora. Prin „demitizare" s-a înțeles uneori nu o reasumare, conformă spiritului uman actual, a unor opere și creatori ci o degradare compromițătoare a lor corelată, dacă nu copios ajutată, de o neînțelegere a naturii adînci, indestructibile, a „miturilor" abordate. A „demitiza", în măsura în care acceptăm termenul, nu înseamnă însă a ne situa într-o complicitate familiară cu îndoielnica promiscuitate a unei existențe ci, dimpotrivă, a desacraliza cu sentimentul sacralității existenței umane. Lucian Blaga, mai „iconoclast" decît mulți iconoclaști închipuiți, întreprinde în „Trilogia culturii" (ca și în poezie) o vastă acțiune de desanctificare a lumii avînd tot timpul sentimentul sacrului, al sfinteniei vieții umane. În fond, „demitizarea", oricum am privi-o, nu este apanajul oricui și în exercitarea sub numele ei a unor operațiuni ilicite putem identifica într-adevăr o „modă" pernicioasă. Cum se întîmplă însă adesea, constatarea și contestarea modei împinge pe mulți la a contesta și fenomenul **atitudinii spirituale** autentice de care ea s-a îndepărtat. Moda „demitizării" nu anulează însă „demitizarea" ca reacție a spiritului uman capabil de **regăsire** în universul marilor creații și creatori. Pe de altă parte, există și tendința de a introduce sub cupola termenului „demitizare" mult mai multe operațiuni spirituale ori „creatoare" decît înțelesul termenului însuși permite. Cel mai des, în ultima vreme, se vorbește despre „demitizare" în cazul unor opere inspirate din evenimente ori viața personalităților istorice, în special domnitori. Este de presupus că nu orice adevăr, nu orice operă și nu orice creator ori personalitate s-au constituit în dogme imuabile, în „mituri" a căror autoritate le scutește de orice încercare de control, de reluare critică. În general, modul actual de evaluare poate fi echivalat fără ezitare cu unul demitizant. Erorile, neînțelegerile apar însă în momentul în care încercăm să ne dăm seama de capacitatea cuiva de a fi într-adevăr demitizant, de talentul și forța speciale ale unui autor de a se constitui într-o personalitate — în afara oricărei autorități! — al cărui spirit adînc deține el însuși calitatea acestei atitudini. Impresia noastră este că asemenea personalități care să întrupeze ideal un deziderat princi-

C. STĂNESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

ACTUALITATEA PENTRU TINERET

Duminică după amiază, sala Operei din Timișoara a găzduit ultimul act al unei manifestări ale cărei semnificații și consecințe se anunță deosebit de fertile pentru viața artistică a studențimii noastre: întrecerea formațiilor de muzică ușoară și de estradă din cadrul Festivalului național al artei studențești.

Publicînd lista premiilor acordate cu acest prilej, ținem să subliniem faptul că ele recompensează tendințe, orientări și stiluri dintre cele mai variate, legate însă printr-o trăsătură comună extrem de vizibilă: constiința că muzica ușoară constituie o artă supusă celor mai înalte exigențe, că prezența ei în preocupările studenților poate încetățeni gustul pentru valorile autentice, poate cultiva sensibilitatea, optimismul, dragostea pentru frumos. În acest sens, opțiunile juriului s-au îndreptat către formații și interpreți de certă valoare și originalitate, adeseori cu nimic mai prejos decît profesioniștii consacrați ai muzicii ușoare și ai estradei. LA RÎNDUL SĂU, ZIARUL „SCÎNTEIA TINERETULUI" A ACORDAT DOUĂ PREMII PENTRU ORIGINALITATE ȘI PENTRU VIZIUNE STUDENȚEASCĂ ÎN INTERPRETAREA CÎNTECULUI DE MUZICĂ UȘOARĂ.

Citiți în pagina a II-a palmaresul complet al festivalului.

FESTIVALUL NAȚIONAL AL ARTEI STUDENȚEȘTI

PREMII PENTRU CÎNTEC

CRONICA ACȚIUNILOR VOLUNTAR-PATRIOTICE

În ciuda timpului nefavorabil din unele părți ale țării, corespondențele sosite ieri la redacție ne informează despre noi fapte de hărnicie, pe care tinerii le-au înscris în ultimele zile în ampla cronică a acțiunilor voluntar-patriotice. Spicuim din relatările reporterilor și corespondenților noștri, prezenți la cîteva astfel de acțiuni.

O secvență din ampla desfășurare a celor 2 500 de tineri prezenți duminică la obiectivele muncii patriotice din Capitală

● RODUL CELOR 50 000 DE ORE DE MUNCĂ ALE TINERILOR BRĂILENI DE PE PLATFORMA CHIMICĂ CHIȘCANI

Hărnicia și elanul tinerilor brăileni sînt binecunoscute, atît din rezultatele pe care le obțin în producție, dar, mai ales, din succesele dobîndite în aceste zile pe frontul muncii voluntar-patriotice.

Prin parcuri și grădini, pe străzi și bulevarde, pe faleza Dunării, de-a lungul șoselelor, pretutindeni, această adevărată ofensivă a muncii voluntar-patriotice înscrie acte de importantă cronică cotidiană. Dar, în mod deosebit, atenția ne-a fost atrasă de activitatea desfășurată de tinerii de pe platforma chimică Chișcani în stațiunea balneară Lacu Sărat. Astfel, tinerii de la Combinatul pentru celuloză și hîrtie amenajează aici un complex sportiv format din terenuri de handbal, volei, baschet și tenis de cîmp. Complexul, precum și efectuarea a peste 5 000 de gropi pentru plantatul copacilor, vor fi gata pînă la sfîrșitul acestei luni. Colegii lor de la Combinatul de fibre artificiale lucrează la amenajarea unei șosele ce va lega stațiunea de cele două artere naționale (Vizirului și Buzăului). De asemenea, pentru autoturismele vizitatorilor, cît și pentru toate autovehiculele ce vor trece pe aici, se construiește tot prin activitatea voluntară a tinerilor și o rampă de spălare.

Pînă acum, tinerii de pe platforma chimică de la Chișcani au efectuat un număr de peste 50 000 ore de muncă voluntar-patriotică, a căror valoare depășește suma de 150 000 lei. Dacă avem în vedere faptul că ei aveau planificate pentru întreg anul 90 000 ore, și că în scurt timp au efectuat mai mult de jumătate, sîntem îndreptățiți să credem că ceea ce și-a propus să realizeze tineretul brăilean devine în scurt timp faptă împlinită.

I. BELCIUGAN

● PRINTRE „FERESTRELE" PLOII DE DUMINICĂ

Poate că în duminica aceasta, precipitațiile atmosferice au redus întrucîtva dimensiunile muncii patriotice desfășurate de către organizațiile U.T.C. din județul Ilfov. Cu toate acestea, se poate spune că pentru tinerii de aici a fost o duminică activă, obiectivele de muncă din cîmpuri și izlazuri fiind atacate printre „ferestrele" ploilor. Astfel, tinerii cooperatori din comuna Bucșani, folosind timpul frumos din orele dimineții, s-au deplasat pe izlazul comunal, unde pe 30 ha. de pășune bălteau ape din pînza freatică izvorîtă din Neajlov. Încheierea perioadei de stăbulație a animalelor mari trebuia să corespundă cu organizarea tabelelor de vară, instalate chiar pe aceste pășuni. Regimul frecvent al ploilor și apa zăpezilor acumulate în șanțuri și văiugi ar fi întîrziat scoaterea vitelor din grajduri cu cîteva săptămîni : ceea ce înseamna un consum în plus de furaje conservate. Organizația U.T.C. din sectorul zootehnic (secretar Ion Chiohdea) considerînd acest deziderat de primă urgență, a hotărît să profite de orice timp favorabil pentru curățarea și drenarea pășunilor de ape, reînsămînțarea cu iarbă a suprafețelor cu o redusă densitate, jalonarea terenului pentru practicarea pășunatului rațional, prin tîrîire. În săptămîna viitoare, cînd structura terenului va fi consolidată, o parte din animale vor părăsi padocurile și vor merge în taberele din pășune, dintre care o bună parte a fost amenajată printre ferestrele ploii de duminică.

I. MARCOVICI

● TIMP OPTIM PENTRU ACȚIUNILE DE ÎMPĂDURIRE

În multe părți din țară se desfășoară, în această perioadă, vaste activități de împădurire, atît în fond silvic, cît și comunal, la care o importantă contribuție și-o aduc tinerii. În angajamentele unor comitete județene ale U.T.C. privind activitatea voluntar-patriotică, această acțiune este înscrisă ca un deziderat de maximă valoare. O statistică „la zi" ne înlesnește cunoașterea realizărilor obținute de organizațiile U.T.C. pînă acum în acest domeniu. Astfel, uteciștii din județul Iași au împădurit 65 ha. din cele 100 ha planificate, cei din Vîlcea 156 ha., din 250 ha., următoarele comitete județene U.T.C. îndeplinindu-și propriile angajamente, după cum urmează : Sălaj — 60 la sută ; Prahova — 34 la sută ; Galați — 27.3 la sută ; Gorj — 19.2 la sută ; Arad — 10 la sută. Singurul județ care și-a realizat cifra prevăzută de angajament este Vaslui. Dincolo de acest rezultat — îmbucurătoare desigur — din compararea procentelor realizate de cîteva județe reiese că, în aceste locuri, tinerii nu țin pasul cu cerințele acestui gen de activitate. Se impune, în consecință, sporirea eforturilor, o mobilizare mai largă, nu numai duminica, pentru a asigura — o dată cu realizarea angajamentului — efectuarea acestor lucrări acum, în timpul optim solicitat de însuși specificul lor.

Sesiune științifică : „LENINISMUL ȘI VICTORIA SOCIALISMULUI ÎN ROMÂNIA"

În cadrul manifestărilor care au loc în țara noastră cu prilejul sărbătoririi centenarului nașterii lui V. I. Lenin, Academia Republicii Socialiste România, Academia de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România, Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. și Academia de învățămînt social-politic „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R. au organizat o sesiune științifică cu tema : „Leninismul și victoria socialismului în România".

La lucrări, care au început luni după-amiază, în sala Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, participă oameni de știință, cadre didactice, activiști de partid și de stat, cercetători științifici din Capitală și alte centre culturale ale țării.

La această manifestare iau parte oaspeți de peste hotare, oameni de știință din U.R.S.S., Franța, Bulgaria, Ungaria, Iugoslavia, Belgia, Polonia, Cehoslovacia, R. D. Germană, Spania.

Cuvîntul de deschidere a sesiunii a fost rostit de tovarășul Miron Constantinescu, președintele Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România.

În continuare, au fost prezentate comunicările : „Leninismul și experiența Partidului Comunist Român în conducerea revoluției populare și cucerirea puterii politice" de Ilie Rădulescu, „Dezvoltarea mișcării muncitorești din România și legăturile sale cu V. I. Lenin" de dr. Augustin Deac, „Leninismul și industrializarea socialistă a României" de prof. univ. dr. docent Ion Rachmuth, „Ideile leniniste și aplicarea lor creatoare în transformarea socialistă a agriculturii în România" de dr. Dumitru Dumitriu și conf. univ. dr. Marin Popescu, „Socialismul și intelectualitatea" de conf. univ. Constantin Popovici, „Politica externă a României — contribuție la cauza păcii, democrației și progresului social" de Ion Cîrje și Constantin Florea.

Lucrările sesiunii continuă.

Noi (și alții) despre noi

Peste 200 de tineri care lucrează în unitățile comerciale ale municipiului Alba Iulia au participat la un colocviu inedit — „Etica lucrătorului din comerț" — desfășurat la casa de cultură, în prezența a numeroși localnici. S-au purtat discuții pe marginea disciplinei în rîndul acestei categorii de salariați, despre higiena în păstrarea și minuirea produselor alimentare, răspunderea personală și socială ce revine fiecăruia și, în sfîrșit, despre imperativul major care stă în fața fiecărui lucrător din comerț : buna servire.

Inițiatorul acestei acțiuni, Comitetul județean Alba al U.T.C., și-a propus ca asemenea colocvii, deosebit de utile și eficiente, să fie organizate în orașele Sebeș și Aiud.

AL. BĂLGRĂDEAN

FORȚA DE MUNCĂ

(Urmare din pag. 1)

la sută în producția de încălțăminte, 53 la sută la produsele de sticlărie — avem și mai bine conturată importanța pe care o prezintă pregătirea temeinică a forței de muncă pentru aceste capacități de producție, necesitatea ca unitățile respective să beneficieze din chiar momentul „tăierii panglicii inaugurale" de oameni capabili să mînuiască cu pricepere utilajele, să realizeze de la început planul de producție, produse de bună calitate.

Vorbind despre modul cum a fost concepută și îndrumată în raza Ministerului Industriei Ușoare activitatea de recrutare și formare a cadrelor necesare noilor obiective, vreau să subliniez din capul locului că măsurile luate de noi au fost stabilite în strînsă legătură cu planul de investiții, cu termenele de punere în funcțiune eșalonate pe parcursul întregului an. Noi, cei care coordonăm direct activitatea de pregătire a forței de muncă, conform unui bun obicei statornicit în practica noastră sîntem informați, o dată cu proiectantul, de conținutul temei de proiectare a viitoarelor unități industriale, implicit de necesarul și structura cadrelor care vor trebui să lucreze. Ceea ce ne permite să dimensionăm din vreme planul de pregătire a cadrelor, să-l corelăm cu termenele de dare în funcțiune a noilor capacități și îndeosebi să putem apela la formele cele mai potrivite pentru calificare și specializare.

Aș vrea să subliniez că în atenția noastră stă grija ca acei lucrători ce vor executa operații de bază în procesul de producție, sau operațiuni mai complexe ale procesului tehnologic să fie pregătiți cu prioritate prin sistemul de școli profesionale. Tocmai de aceea, în directă legătură cu ce spuneam mai înainte, am putut asigura condițiile necesare recrutării candidaților cu 2—3 ani înainte de termenul punerii în funcțiune al capacităților de producție, viitorii muncitori, de regulă din localitățile sau din zona unde va fi amplasată fabrica, fiind pregătiți în școli profesionale de pe lîngă întreprinderi cu profil similar din țară.

Pentru restul muncitorilor pregătirea s-a asigurat prin cursuri de calificare de scurtă durată, a căror desfășurare, este pusă în concordanță cu datele planificate pentru intrarea în funcțiune, avînd grijă ca toate categoriile de salariați să poată participa la montajul utilajelor.

Este o mai veche practică a noastră ca în unitățile aflate în curs de construcție să îndrumăm și să sprijinim conducerile acestora să organizeze secții sau spații corespunzătoare în care s-au montat utilajele de bază unde să se asigure instruirea practică a muncitorilor ce se califică la locul de muncă. Așa s-a procedat în cazul Fabricii de tricotaje Suceava, al Țesătoriei de mătase „Victoria"-Iași, al Filaturii Oltenița. Tot în această idee doresc să scot în relief spiritul de colaborare întronat între întreprinderile mai vechi și cele ce abia se construiesc, grija cu care primele au preluat și rezolvat sarcinile de școlarizare a diferitelor categorii de muncitori necesari noilor unități. Astfel, de exemplu, pentru pregătirea lucrătorilor necesari Țesătoriei „Victoria"-Iași au colaborat cu bune rezultate „Mătasea populară" - București, Țesătoria Panduri, Țesătoria Iași, pentru Filatura Oltenița oficiază acest serviciu Întreprinderea „30 Decembrie" Arad, Filatura românească de bumbac, Întreprinderea textilă Lugoj. La rîndul nostru, în cadrul ministerului am editat prin oficiul de documentare tehnică, în sprijinul cursanților ce se califică la locul de muncă, manuale de specialitate, călăuze pentru diferitele meserii.

Fără îndoială că, o dată cu eforturile făcute pentru a pregăti pentru noile întreprinderi oameni noi, care acum vin în contact cu meseria, continuăm să încadrăm în aceste unități oameni cu experiență, veritabile nuclee întronînd și promovînd spiritul de disciplină, de angajare totală pentru sarcinile ce revin întreprinderii nou create.

Vreau să menționez, fiind vorba în cazul de față de o referire mai cuprinzătoare la modul cum ne preocupă pregătirea cadrelor pentru noile obiective, că în vederea unei selecții cît mai puțin întîmplătoare a candidaților s-a instituit procedeul testării înainte de începerea cursurilor — aș nota aici exemplul filaturii din Oltenița, al întreprinderilor Metalul roșu — Cluj, Clujana, al fabricii din Miercurea Ciuc — examene de probare a aptitudinilor pentru ceea ce urmează să execute candidatul cînd se va afla la pupitrul unei mașini sau instalații. În afară de aceasta la unele unități — am la îndemînă cazul fabricii de tricotaje „Zimbrul"-Suceava — conducerile administrative au continuat să urmărească comportamentul profesional al salariaților pe baza unor fișe-test foarte cuprinzătoare. Pornind de la această experiență, în această săptămînă chiar, beneficiind de colaborarea C.C. al U.T.C., a Ministerului Învățămîntului, Ministerului Muncii și CEPECA organizăm simpozionul „Orientarea și selecția profesională" unde dorim să prezentăm, pentru a fi preluate în masă, asemenea procedee a căror eficiență a fost fără dubiu autentificată.

Ceea ce țin să subliniez în încheierea răspunsului nostru la ancheta organizată de ziarul „Scînteia tineretului" este faptul că anul 1970 nu creează probleme în domeniul pregătirii cadrelor pentru noile obiective, concluzie formulată, de altfel, și în ședința colegiului Ministerului Industriei Ușoare care a analizat nu de mult această chestiune.

FESTIVALUL NAȚIONAL AL ARTEI STUDENȚEȘTI

PREMIILE ACORDATE LA CONCURSUL FORMAȚIILOR DE ESTRADĂ ȘI MUZICĂ UȘOARĂ

Marele premiu al festivalului

— Ansamblul de estradă al Centrului universitar Tg. Mureș.

— Formația „Choralis" a Centrului universitar București.

Premii pentru ansambluri de estradă

Premiul I : **Ansamblul de estradă al Centrului universitar București.**

Premiul II : **Ansamblul de estradă al Centrului universitar Cluj.**

Premiul III : **Ansamblul de estradă al Centrului universitar Brașov.**

Premii pentru formații de muzică ușoară

Premiul special al revistei „Viața studențească", acordat pentru discernămînt artistic în interpretarea muzicii „beat" : **Formația „Dentes" a Centrului universitar Tg. Mureș.**

Premiul I : **Orchestra de estradă a Centrului universitar Cluj.**

Premiul II : **Formația „Cascada" a Centrului universitar Timișoara.**

Premiul III : **Formația „Cristal" a Centrului universitar Galați.**

Premii individuale pentru interpretare

Cuplet — Parodie : **Mihai Perșa**, din Centrul universitar București ; **Dorin Cernei**, din Centrul universitar Iași.

Prezentatori : **Jean Stănescu**, din Centrul universitar București ; **Paul Prună** și **George Boteanu**, din Centrul universitar Cluj ; **Petre Filipescu** și **Mircea Antone**, din Centrul universitar Brașov.

Duo coreografic : **Gabriela Matei** și **Adrian Ștefănescu**, din Centrul universitar București.

Premii pentru compoziție

— Formația „Euxin", din Centrul universitar Constanța, pentru muzica spectacolului „Unde ești, zburătorule ?"

— Marcel Stancu, din Centrul universitar Galați.

— Monica Bozac, din Centrul universitar Cluj.

Premii acordate soliștilor instrumentiști

Premiul I : **Florin Gîrbacea** — baterist al formației de estradă a Centrului universitar Cluj.

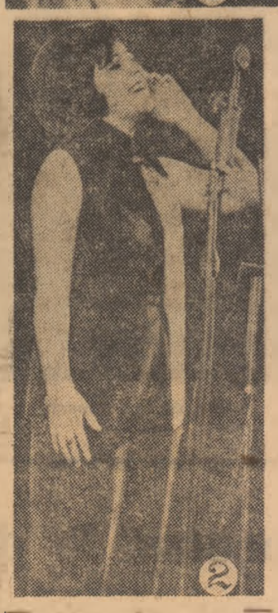

A fost pentru noi o plăcută surpriză să aflăm că premiatele ziarului „Scînteia tineretului" la Concursul național al formațiilor de estradă și muzică ușoară sînt studente de nota 10. Delia Lucaciu — din anul IV al Facultății de filologie a Universității din Cluj (foto 1) și Edith Szabo, din anul III — Institutul pedagogic Tg. Mureș (foto 2) au obținut aceeași performanță și pe scena muzicii ușoare, remarcîndu-se cea dintîi printr-un stil original de abordare a jazz-ului, iar cea de a doua printr-o interpretare interiorizată și nuanțată a cîntecului liric.

Foto : EMIL COJOCARU

Premiul II : **Alexandru Pascu** — chitară bas — din formația „Cristal" a Centrului universitar Galați ; **Paul Masgras** — organistul formației „Cromatic" a Centrului universitar Cluj.

Premiul III : **Vasile Spătaru** — flautist, din formația „Cristal" a Centrului universitar Galați.

Mențiune : **Mihai Jurca** — chitară armonie, din formația „Diamantele negre" a Centrului universitar Petroșani.

Premii acordate soliștilor vocali

Premiul special al ziarului „Scînteia tineretului", pentru originalitate și viziune studențească în interpretarea cîntecului de muzică ușoară : DELIA LUCACIU, din Centrul universitar Cluj și **EDITH SZABO**, din Centrul universitar Tg. Mureș.

Soliste

Premiul I : **Florentina Mintuță**, din Centrul universitar Galați și **Georgeta Marinescu**, din Centrul universitar București.

Premiul II : **Geta Lăjea**, din Centrul universitar Iași ; **Elvira Pașcanu**, din Centrul universitar București ; **Livia Popescu**, din Centrul universitar Timișoara.

Premiul III : **Mariana Oancea**, din Centrul universitar Bacău ; **Stela Enache**, din Centrul universitar Cluj ; **Eva Kiss**, din Centrul universitar Tg. Mureș.

Soliști

Premiul I : Nu s-a acordat.

Premiul II : **Florin Ghidirmic**, din Centrul universitar Timișoara ; **Gabriel Tamaș**, din Centrul universitar Cluj.

Premiul III : **Richard Zaig** — din Centrul universitar Tg. Mureș ; **Vasile Seicaru**, din Centrul universitar Galați.

Premiul de popularitate și continuitate, acordat de Comitetul municipal Timișoara al Uniunii Tineretului Comunist : **Sanda Sintu**, din Centrul universitar Cluj.

Premiul pentru debut promițător, acordat de Comitetul municipal Timișoara al Uniunii Tineretului Comunist : **Adriana Duță**, din Centrul universitar Craiova.

Diplome speciale acordate pentru contribuția adusă la dezvoltarea activității artistice studențești

— Alexandru Herșcovici — din Centrul universitar Tg. Mureș.

— Gabriel Mărgărit — din Centrul universitar Cluj.

— Andrei Ghehan — din Centrul universitar Brașov

Cinema

PENTRU TIMPUL DV. LIBER

MARȚI, 14 APRILIE 1970

SPLENDOARE ÎN IARBĂ : rulează la Sala Palatului (orele 17,15, 20,30), Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30, 19; 21,30), Festival (orele 9,30, 12,15; 15; 18; 20,45), Modern (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

...SĂ UCIZI O PĂSARE CÎNTĂTOARE : rulează la Republica (orele 9; 12; 15; 18; 21).

PICIOARE LUNGI, DEGETE LUNGI : rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45), București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,45; 21).

ELVIRA MADIGAN : rulează la Capitol (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21).

ÎN FIECARE SEARĂ LA ORA 11 : rulează la Favorit (orele 15,30; 18; 20,30), Miorița (orele 15; 17,30; 20).

ASTERIX ȘI CLEOPATRA : rulează la Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45); Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).

OPERAȚIUNEA CROSBOW : rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45).

PRIETENI FĂRĂ GRAI : rulează la Lumina (orele 9—16,15 în continuare; 18,45; 20,45), Flamura (ora 16).

UN OM PENTRU ETERNITATE : rulează la Doina (orele 16; 18,30; 20,45), Program pentru copii (orele 11,30 — 13).

BIOGRAFIA LUI LENIN ; LENIN VIU : rulează la Timpuri Noi (orele 9—21) în continuare).

DOMNIȘOARA DOCTOR : rulează la Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Gloria (orele 9, 11,30; 14,30; 17,30; 20,30), Tomis (orele 9—15,45 în continuare; 18; 20,15).

MOLL FLANDERS : rulează la Grivița (orele 15,30; 18; 20,30), Aurora (orele 15,30; 18; 20,30), Flamura (orele 16; 18,15; 20,30).

ANCHETATORUL DIN UMBRA : rulează la Înfrățirea (orele 15,30; 19), Mosilor (orele 15,30; 18; 20,30).

GHICI CINE VINE LA CINA ? : rulează la Buzești (orele 15,30; 18; 20,30), Volga (orele 16; 18,15; 20,30).

TARZAN OMUL JUNGLEI : rulează la Dacia (orele 8,30—20,30 în continuare).

MIREASA ERA ÎN NEGRU : rulează la Bucegi (orele 16; 18,15; 20,30), Giulești (orele 15,30; 18; 20,30), Arta (orele 15,45; 18; 20,15).

CÎND SE ARATĂ CUCUVEAUA : rulează la Lira (orele 15,30; 18; 20,15), Pacea (orele 16,45; 19,15).

REPUBLICA FETELOR : rulează la Drumul Sării (orele 15,30; 17,45; 20).

ULTIMA DRAGOSTE : rulează la Cotroceni (orele 16,30; 19,15).

OMUL CARE L-A UCIS PE LIBERTI WALACE : rulează la Floreasca (orele 15; 17,30; 20).

PĂCATUL DRAGOSTEI : rulează la Munca (orele 16; 18; 20).

IUBIREA STRICT OPRITĂ : rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

EXPLOZIE ÎN MUNȚI : rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,30).

FECIOARA CARE-MI PLACE : rulează la Rahova (orele 15,30; 18; 20,15).

LUANA : rulează la Progresul (orele 16; 18,30).

ALEXANDRU CEL FERICIT : rulează la Ferentari (orele 15,30; 18; 20,30).

MINA CU BRILIANTE : rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,15).

WINNETOU ÎN VALEA MORȚII : rulează la Aurora (orele 9,15; 11,15; 13,35), Popular (orele 15,30; 18; 20,15).

ILUZII : rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,15).

PROGRAM SPECIAL PENTRU COPII : rulează la Cinemateca Union (orele 10; 12; 14; — după amiaza program pentru abonați, ciclurile A și B).

TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÎNEȚE : rulează la Crîngași (orele 17—19,30).

Teatre

MARȚI, 14 APRILIE 1970

Opera Română : **AIDA** — ora 19; Teatrul de Operetă : **SECRETUL LUI MARCO POLO** — ora 19,30; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Studio) : **PĂRINȚII TERIBILI** — ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Sala Studio) : **PURICELE ÎN URECHE** — ora 20; Teatrul „C. I. Nottara" (B-dul Magheru): **SPECTACOL FESTIV „LENIN"** — ora 16; **CÎND LUNA E ALBASTRĂ** — ora 19,30; (Sala Studio): **O LUNĂ LA ȚARĂ** — ora 20; Teatrul Giulești : **COMEDIE CU OLTENI** — ora 19,30; Teatrul Național Craiova (în Sala Schitu Măgureanu a Teatrului Bulandra): **MENEGTREL LA CURTILE DORULUI** — ora 20; Studioul I.A.T.C. : **TRAGICA ISTORIE A DOCTORULUI FAUST** — ora 20; Teatrul „Ion Vasilescu" : **DOMNIȘOARA DIN SIGHIȘOARA** — ora 19,30; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy): **BOEING—BOEING** — ora 19,30; Teatrul „Ion Creangă": **ROATA MORII** — ora 10 și 16; Teatrul „Țăndărică" (Str. Academiei): **GULIVER ÎN ȚARA PĂPUȘILOR** — orele 10 și 17; Circul de Stat: **CIRCUL MARE DIN MOSCOVA** — orele 10 și 19,30.

tv

MARȚI, 14 APRILIE 1970

● 18,00 Lumea copiilor. Universal șotron. Enciclopedie pentru copii (litera H) ● 18,30 Ancheta economică ● 19,00 Telejurnalul de seară ● 19,25 La volan — emisiune pentru conducătorii auto ● 19,40 Atomul, această necunoscută. Traiectorii în corpul omenesc. În ce măsură știința atomică a pus la dispoziție mijloace de diagnosticare și tratare a maladiilor omului ? ● 20,05 Reflector ● 20,15 Oameni și locuri istorice. Film realizat de Manase Radnev și George Pascaru la Moscova și Leningrad ● 20,45 Film artistic „Un pahar cu bere" ● 22,00 Telejurnalul de noapte ● 22,10 Teleglob — Guineea ● 22,35 Muzicorama TV — revista actualităților muzicale.

Ce e nou în reglementarea circulației

Regulamentul de circulație obligă conducătorii de autovehicule să acorde prioritate pietonilor aflați în traversare pe locurile semnalizate prin indicatoare sau marcaje. Necesitatea de a se reglementa trecerea de către pietoni a străzilor în zonele de mare trafic a apărut ca o cerință majoră a circulației moderne pentru a conferi traficului de vehicule o desfășurare cît mai fluentă, iar pietonilor siguranța pe timpul traversării.

Iată de ce, prin noua lege a circulației, se sancționează cu toată severitatea conducătorii auto care încalcă dreptul de prioritate, aplicîndu-se o amendă între 60—300 lei și în plus suspendarea dreptului de a conduce autovehicule pe timp de o lună sau două, după cum posesorul permisului are sau nu calitatea de angajat, ca șofer, al unei organizații socialiste.

Pentru înțelegerea corectă a modului de acordare a priorității la trecerile marcate pentru pietoni, socotim necesare următoarele precizări :

— înainte de toate, conducătorul auto este obligat să reducă viteza pe măsură ce se apropie de o trecere de pietoni semnalizată pentru a putea opri la timp dacă este necesar. Nereducerea treptată a vitezei creează derută în rîndul pietonilor, nemaivorbind de pericolul pe care-l reprezintă, în cazul opririi bruște, o defecțiune la sistemul de frînare ;

— pe arterele cu cel puțin două benzi pe sensurile de circulație, conducătorii vor opri autovehiculele și vor acorda prioritate pietonilor angajați în traversarea drumului pe porțiunea dintre trotuarul din dreapta și axa (marcată ori nu) ce desparte sensurile de mers. Conducătorii-auto care vin din sens opus vor reduce viteza și își vor mări atenția pentru a putea opri la timp, dacă pînă la apropierea lor de locul de trecere, pietonii depășesc axa drumului ;

— pe arterele cu un singur sens de circulație, conducătorii-auto vor opri și vor acorda prioritate pietonilor angajați în traversarea străzii.

ACCENTUAREA PRIORITĂȚII PIETONILOR ÎN LOCURILE DE TRECERE

Obligația de a opri și a acorda prioritate pietonilor la trecerile semnalizate revine deopotrivă tuturor conducătorilor-auto, indiferent de tipul și destinația pe care o au autovehiculele respective, cu excepția celor aparținînd salvării, pompierilor și miliției — în cazurile cînd se află în misiune în vederea unei intervenții ce nu suferă amînare. La semnalele acestor autovehicule, pietonii nu se vor angaja în traversarea străzii.

Dacă regulamentul de circulație acordă pietonilor dreptul de prioritate la trecerile semnalizate, nu înseamnă că pietonii pot beneficia de acest drept oricum. Etica rutieră obligă pietonul să uziteze de așa manieră de prioritatea la care are dreptul încît, pe de o parte să-i fie asigurată traversarea, iar pe de altă parte aceasta să nu stînjenească mai mult decît este strict necesar fluența traficului.

Recomandăm pietonilor să nu se angajeze în traversarea străzii fără o asigurare prealabilă, chiar dacă este vorba despre o trecere semnalizată. Să realizeze traversarea cît mai rapid și pe cît posibil în grup. O dată angajat în traversare, să continue drumul, deoarece reîntoarcerile de pe mijlocul străzii derutează conducătorii de autovehicule.

Reglementarea priorității pietonilor creează o serie de obligații și în ce privește stabilirea locurilor de trecere de către organele în drept. Locurile pentru trecerea pietonilor trebuie judicios fixate, în funcție de gradul de intensitate a traficului, particularitățile constructive ale arterelor, concentrarea obiectivelor de interes general și altele. Trebuie de avut în vedere totodată ca trecerile pentru pietoni să nu fie prea apropiate spre a nu gîtui circulația vehiculelor.

Locot.-colonel MIHAI NISTOR

ÎN EDITURA POLITICĂ

A APĂRUT:

IOSIF MICU : Am supraviețuit lagărului hitlerist. Memorii despre Buchenwald (în colecția „Mica bibliotecă de istorie", sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.).

Lucrarea apare cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a Zilei internaționale a foștilor deținuți și deportați politici antifasciști.

5 DIN 45

MARȚI ULTIMA zi la PRONOEXPRES

ALEGEREA MESERIEI PRESUPUNE CUNOAȘTEREA EI

PROFESIA TA

În județul Teleorman elevii claselor a XII-a au fost în ultima vreme beneficiarii unor interesante și eficiente acțiuni de orientare școlară și profesională. Agenda unor asemenea acțiuni este compusă din întîlnirile cu cadre universitare de prestigiu din institutele de învățămînt superior din Capitală, vizitarea unor obiective menite să fixeze pentru mulți dintre ei opțiunile profesionale, înființarea în școli a unor colțuri de orientare *„Brățara de aur", „Ce să devină?", „Pași spre viitor"*, însoțite de ample materiale informative despre obiectul și natura unor profesiuni diverse, existența unor cercuri cu profil agrobiologic în școlile sătești, a cercurilor „Micii chimiști", „Prietenii aurului negru" și „Micii țesători", conduse și îndrumate de întreprinderile de specialitate din Videle, Roșiorii de Vede, Turnu Măgurele, apropiata înființare a cabinetelor de orientare școlară și profesională la Liceul nr. 1 din Alexandria, Liceul pedagogic — Turnu Măgurele, Liceul nr. 1 — Roșiorii de Vede și la alte cîteva școli generale. Toate acestea sînt componentele unei campanii de maximă importanță într-o activitate psiho-pedagogică strîns legată, atît de cerințele economiei naționale, cît și de sincronizarea adecvată a aspirațiilor cu posibilitățile de realizare ale elevilor într-o profesie sau alta.

Recenta întîlnire a elevilor din Alexandria cu acad. prof. dr. docent *Nicolae Teodorescu*, decanul Facultății de matematică — Universitatea București — a fost primită cu mult entuziasm și nu numai de viitorii matematicieni. Cecilia Cirjan, elevă în clasa a XII-a B, Liceul „Al. I. Cuza" din Alexandria aprecia că: *„aceste întîlniri ne sînt foarte necesare nu numai prin aspectul lor orientativ. Ele ne ajută în primul rînd să anulăm un complex psihologic pe care mulți dintre noi îl resimt acut.*

Contactul cu cadrele universitare într-un moment dificil, cum este un examen de admitere, ne inhibă, ne face să pierdem din randamentul intelectual optim. Întîlnirea cu academicianul N. Teodorescu în afara faptului că ne-a fost de un real folos în cunoașterea specificului unui examen de admitere, cît și a cerințelor impuse de acest moment important pentru noi, ne-a spulberat multe din emoțiile pe care le-am fi avut în atmosfera universitară".

Tudor Naidin din clasa a XII-a A, de la același liceu, opina că *„acțiunile de orientare școlară și profesională foarte binevenite și acum, cu cîteva luni înainte de examenele de admitere în învățămîntul superior sau școli postliceale, sînt mai utile, totuși, începînd din primii ani de liceu, cînd opțiunile sînt în efervescență și pericolul alegerii greșite a unui drum în viață este foarte probabil, antrenînd consecințe negative, atît pentru societate, cît și pentru cei dezorientați sau îndrumați greșit, după criterii subiective. Cred că orientarea școlară și profesională trebuie să se axeze pe acțiuni practice — întîlniri, vizite, explicații amănunțite, contacte diverse și variate — menite să informeze despre toate drumurile pe care pot porni absolvenții de liceu".*

O asemenea acțiune s-a desfășurat la Turnu Măgurele, unde elevii claselor a XII-a au avut prilejul să se întîlnească cu prof. dr. *Eugen Pincovschi*, șeful catedrei de tehnologia substanțelor anorganice de la Facultatea de chimie industrială, și cu prof. dr. *Haralambie Ionescu*, prodecan al Facultății de tehnologia construcțiilor de la Institutul politehnic — București.

Semnificativă pentru activitatea de orientare profesională depusă în județul Teleorman este și prezența unui număr însemnat de absolvenți de liceu în întreprinderile importante. La țesătoria „Teleormanul" — Roșiorii de Vede, la Combinatul de îngrășăminte chimice — Turnu Măgurele sau la Întreprinderea aparataj și accesorii — Alexandria mulți absolvenți de liceu lucrează efectiv în secțiile productive. Întreprinderile citate, unele noi, altele în curs de rapidă dezvoltare și modernizare, facilitează un eficient proces de educație prin muncă și constituie, în același timp, o bogată pepinieră de cadre de specialitate. Operatorul chimist Lia Iordan, absolvent de liceu, lucrează de 5 ani la C.I.C. — Turnu Măgurele.

Fruntașă în producție, Lia Iordan intenționează să-și continue studiile în învățămîntul superior, *„dar numai pentru a se reîntoarce la Combinat, unitate cu un înalt grad de tehnicitate, care solicită întregului colectiv o perfecționare continuă"*. La Întreprinderea de aparataj și accesorii — Alexandria, absolventele de liceu refuză locurile în birouri și solicită să lucreze efectiv în producție. Nu puține sînt exemplele — Teodora Căldăraru, Liliana Pîrvan, Silica Preda, Maria Iordan — cînd posesoarele unei diplome de bacalaureat sînt fruntașe în producție și mobilizează și pe celelalte colege de muncă la terminarea studiilor.

„În orice caz, aspectele multiple ale orientării școlare și profesionale — după cum ne spunea tov. *Horia Cioabă*, secretar al comitetului județean U.T.C. — *vor continua să stea în atenția tuturor factorilor responsabili, pentru o îndrumare cît mai eficace a tineretului din școli spre afirmarea maximă a aptitudinilor și înclinațiilor și spre acoperirea necesităților stringente de cadre calificate impuse de dezvoltarea impetuoasă a economiei județului nostru. Cu ani în urmă „eminamente agrar", astăzi județul Teleorman oferă elevilor multiple opțiuni în diverse profesiuni legate de importantele obiective industriale existente și de cele care se vor ridica într-un viitor apropiat".*

CĂLIN STĂNCULESCU

Uzina de mecanică fină — Secția manometre — din Capitală. În imagine, tinere muncitoare lucrînd la manometrele pentru tractorul U 650

Viitorii tehnicieni, elevii Liceului agricol din Arad petrec o bună parte din timpul destinat practicii în laboratoarele bogat utilate ale școlii. Iată o imagine din laboratorul de agrofitotehnie

Foto: O. PLECAN

DILEMA VIITORULUI MUZICIAN

de VIOREL COSMA

De aproape două decenii urmăresc procesul de formare profesională a tinerilor muzicieni. Printr-o fericită întîmplare, de cîțiva ani predau cursuri numai la studenții din primul an de Conservator, urmărindu-le trecerea de la mentalitatea liceală la cea universitară. În prima zi de școală îi întreb pe proaspeții studenți: de ce ai intrat în Conservator și către ce disciplină aspiri în viață? Aproape 80 la sută din tineri nu știu ce vor să devină după absolvirea Conservatorului (bineînțeles, ne referim la cei înscriși la secția teoretică, fiindcă instrumeniștii și cîntăreții tind cu toții spre solistică), restul au „ales" disciplina, dar nu-i cunosc încă profilul. Din ultima categorie nu puțini își schimbă părerile la sfîrșitul primului semestru, mărturisindu-și intenția de a renunța la anul I și a se prezenta în toamnă la examenul de admitere într-o altă secție. Iată de ce, dilema nerezolvată a tînărului aspirant la gloria muzicii poate duce la consecințe dureroase. Unele atîrnă greu în balanța profesiunii o viață întreagă.

Alegerea oricărei profesii rămîne un fapt grav, un act de conștiință, un act de curaj. În artă curajul renunțării la ceea ce nu poți face impecabil se înscrie ca o virtute rară. Marele tenor Grigore Gabrielescu, de pildă, cînd a simțit — în urma unui stupid accident (fractura piciorului) — că glasul a suferit de pe urma convalescenței s-a retras imediat de pe scena lirică. Elena Teodorini și-a susținut „spectacolul de adio" la 48 de ani, în plină glorie, fiindcă vocea nu-i mai răspundea egal în toate registrele (în carieră nu a cunoscut granițe între voluri, stiluri și registre). Puțini tineri absolvenți ai liceelor de muzică au curajul să renunțe la continuarea disciplinei artistice, deși mediocritatea rezultatelor de-a lungul anilor constituie un argument hotărîtor în orientarea spre o altă meserie.

Asistăm în ultima vreme la un climat de favorizare a diletantismului muzical. Destul părinți insistă brutal asupra copiilor să studieze zilnic ore întregi la instrument, cu toate că atît profesorul le demonstrează că discipolul nu are talent, cît și odrasla mărturisește aversiunea față de muzică. Argumentul patern — aproape invariabil — sună astfel: orice artist netalentat, chiar ratat, trăiește mai bine azi decît un funcționar sau un intelectual fără o profesiune productivă. Alteori, se răstălmăcesc dictoanele marilor compozitori („în artă numai 10 la sută este inspirație, restul înseamnă transpirație") încercîndu-se strecurarea ideii (false) că munca poate înlocui talentul.

Astăzi, muzica nu se poate confunda cu moda. Am depășit perioada veacului XIX cînd orice demoiselă, obligatoriu, trebuia să cînte la pian spre a se... mărita. Statul înțelege să investească sume mari pentru educația și afirmarea talentelor autentice și nu pentru satisfacerea ambițiilor unor părinți orgolioși. Se știe că poporul român are o sensibilitate muzicală aparte, înnăscută, că rareori un copil nu poate cînta o melodie simplă după auz. De aci pînă la artistul profesionist de mîine este însă o cale foarte lungă. Ceva mai mult: bunele intenții de plămădire armonioasă a spiritului tînărului contemporan (manifestate prin rețeaua de școli și licee de muzică, impresionantă prin numărul mare de instituții de învățămînt artistic) nu trebuie confundate cu dorința fermă a societății noastre de promovare pe treptele superioare ale muzicii numai a talentelor excepționale.

Există în muzică secții, domenii, care nu se potrivesc fetelor? Ca pedagog răspund fără rezerve: DA! Ca muzicolog nu pot nega însă istoria, făcîndu-mă să uit rolul femeilor în muzica românească. Dar aici nu discutăm excepțiile, acele „cazuri" întîmplătoare, ci faptul cotidian, elementul obișnuit din practica artistică. O formație de muzică ușoară alcătuită numai din femei, o orchestră simfonică feminină chiar pe estrada Ateneului Român (vezi ziua femeii de anul acesta și reușitul concert condus de Florica Dimitriu) nu mai reprezintă simple curiozități. Îmi amintesc de primul examen de admitere la instrumentele de suflat cu prilejul înființării Liceului de muzică nr. 1 din București (1949): am zîmbit cu toții cînd la trombon, corn, fagot, timpani, s-au prezentat primele fete. Le-am avut apoi elevi, iar pe unele studente. Unele au confirmat speranțele. Altele s-au pierdut pe drumul școlii — mai mult de jumătate — și în viața muzicală s-au impus doar o treime. Efortul fizic la suflători a produs cu timpul unele perturbări glandulare ce nu se întîlnesc la bărbați. Oare aceste tinere nu se puteau îndrepta spre o altă disciplină muzicală?

Deseori, în ancheta primei zile de școală, unele studente declară cu ușurință și naivitate că doresc să ajungă... dirijor de orchestră simfonică. Și imediat precizează: în București, fiindcă sînt formații... mai multe. Chiar fără să discutăm pe larg care sînt calitățile indispensabile ale unui dirijor în general, ale unui șef de orchestră în special, e de ajuns să amintim că experiența și istoria ne demonstrează că femeile dirijor nu au rezistat confruntării artistice internaționale. Consumul de energie fizică și nervoasă într-o singură zi de repetiție cu orchestra greu poate fi recuperat de dirijorul-femeie. Nu vrem să fim greșit înțeleși: am admirat totdeauna sensibilitatea, conștiinciozitatea profesională, eleganța mișcării la pupitru. Recent, la festivalul internațional Musica Antiqua Europae Orientalis din Polonia corul bărbătesc din Caucaz era condus de o femeie. Randamentul artistic a scăzut pe parcursul desfășurării concertului iar suplimentele solicitate de public au devenit epuizante pentru dirijoare. Iată de ce, nu înclinăm decît excepțional ca fetele să se înscrie la secția de dirijat academic (a nu se cor[illegible] cu dirijatul curent, prac[illegible] orice profesoară în cadru[illegible]

În sfîrșit, să nu ocolim „alegerii" profesiunii [illegible] după criterii interesate [illegible] și simplu fără nici o [illegible] aspirație sufletească. [illegible] cate, procentul tinerilo[illegible] peste noapte, după c[illegible] la un instrument, la [illegible] dagogie, muzicologie, [illegible] cor, a devenit în ultima [illegible] îngrijorător de mare, argume[illegible] servit fără înconjur fiind evitare[illegible] stagiului militar. Mai mult de 50 la sută din acești tineri continuă să studieze în particular instrumentul practicat 12 ani în lice[illegible] de muzică, sperînd ca în an[illegible] următor să se prezinte din nou [illegible] examenul de admitere în Facu[illegible]tatea de instrumente și can[illegible] Dar acești tineri ocupă locur[illegible] planificate pentru viitorii pro[illegible]sori de muzică (de care duc[illegible] o lipsă acută în învăț[illegible] cultură generală). Iată [illegible] etic al „dilemei" tîn[illegible]cian. Aici, argumentul [illegible] duce categoric la invest[illegible]le și materiale păgubit[illegible]tile, la promovarea un[illegible]cian ratat. Curajul de a [illegible] un drum nou în viață [illegible] poate și mai mult. Efo[illegible]va luni de muncă inten[illegible] sigur răsplătit în tot rest[illegible] Ajuns la răspîntie, tînă[illegible] nu trebuie să ocolească sfat[illegible]le părinților și profesorilor, c[illegible]marea reală pe care o simte în adîncul inimii, spre a nu rămîne mai tîrziu dator societății, poporului său. Și muzica nu-i cheamă în „rai" decît pe cei care înțeleg limbajul inimii, pe oamenii sinceri cu ei înșiși, pe cei dotați cu virtuți artistice autentic[illegible]

VIAȚA BATE LA UȘĂ!

ȘTEFANIA ROGOBEJA — Turnu Măgurele — județul Teleorman: Dacă munca de profesor îți place de cînd erai copil cum se face că astăzi ești elevă în anul IV la liceul agricol și nu la cel pedagogic? „Visul" pe care-l evoci atît de patetic s-ar fi realizat mai ușor; acum trebuie să respecți mai întîi contractul pe care l-ai semnat cînd ai intrat în școală. După cei trei ani prevăzuți în contract, diploma de bacalaureat îți va da dreptul să te prezinți la orice facultate. Dar, pînă atunci, cine știe, poate că vei îndrăgi agricultura.

PANTAZI GHEORGHE — comuna Valea Argorei — județul Ilfov: Da, se poate trece la liceu pe baza unui examen de diferență, dacă termini cu bine clasa a X-a. Materiile le poți afla la secretariatul liceului respectiv.

TURBATU TOADER — comuna Hurnești județul Bacău: Cursurile de programatori liniari, la care vă referiți, aveau un caracter post universitar și nu se mai țin ca atare. La Facultatea de matematică din București funcționează un curs facultativ de programare, cu caracter informativ și frecvența facultativă, pentru completarea cunoștințelor. Însă, în cadrul Academiei de studii economice, Facultatea de calcul economic și cibernetică economică, funcționează o secție de mecanizare și automatizare a calculului economic (metode și instrumente de mecanizare și automatizare a calculatoarelor, stabilirea prețului de cost, necesitatea forțelor de muncă, probleme de bilanț) care îmi pare apropiată de intențiile dv. Citiți și răspunsul dat lui Bălan Hristodor.

COMITETUL DE PĂRINȚI, clasa a XII-a uman. Liceul Celoșeni, județul Dîmbovița: Ca elevi ai unei clase de umaniști, copiii dv. au făcut limba latină, care poate constitui obiect de examen. Deci, nu există nici un impediment în intenția lor de a se prezenta la Facultatea de filologie pentru specialitatea „limba română." Firește dacă sînt bine pregătiți la materia respectivă.

BĂLAN HRISTODOR — Liceul Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman: Facultatea de finanțe pregătește economiști care vor lucra în serviciile Ministerului Finanțelor și în serviciile financiare ale întreprinderilor. Absolvenții specialității cibernetică economică se vor ocupa cu modelarea matematică, manipularea calculatoarelor electronice, optimizarea proceselor de producție, organizarea științifică a producției, organizarea și planificarea întreprinderilor. Pentru mai multe lămuriri, citiți articolul „Ce este și ce nu este cibernetica economică", apărut în revista „Forum" nr. 3/1970. Vezi și răspunsul dat mai sus lui Toader Turbatu.

UN GRUP DE ELEVE, CLASA A XII-A LICEUL „AUREL VLAICU" — Breaza. Școala postliceală sanitară nu mai pregătește specialitatea asistent social. Dar continuă să pregătească asistenți în specialitățile: medicală, pediatrie, stomatologie, farmacie, laborator clinic, ocrotire și tehnicieni pentru utilaj medical. Așadar, dacă vă atrag profesiunile cu profil sanitar, aveți de unde alege.

NATAȘA LĂCĂTUȘU: Ultima pasiune să fie cea mai temeinică? Oare la vîrsta de 18 ani mai schimbăm „pasiunile" una după alta, ca pe vremuri, punînd „dreptul" după „franceză" și „ziaristica" după „drept" așa, ca volumele în bibliotecă? Este greu să-ți spun dacă ultima descoperire ți se potrivește mai bine de vreme ce nu știu dacă te pricepi la scris, dacă ai curaj, spirit de observație, imaginație creatoare și încă multe altele. În principiu, poți deveni ziarist cu oricare facultate. În cadrul Facultății de filologie se poate obține o specializare în ziaristică. Dar, dacă vrei să știi părerea mea, am impresia că idealizezi puțin lucrurile. Și dacă mă iau după scrisoare, o să mai trebuiască să lucrezi mult pentru a-ți limpezi stilul și a-i da economia și rigoarea necesară profesiunii.

MIHAI PĂUN, Galați: Răspunsul de mai sus cuprinde și informațiile pe care mi le-ai cerut, ca și motivarea dificultății de a-ți răspunde mai pe larg: nu știu dacă posezi calitățile cerute. Mai gîndește-te la zicala cu cel care fuge după mai mulți iepuri. În orice caz, așa cum pui problema, toată treaba seamănă mai mult cu tactica și strategia decît cu vocația.

MIȚU TANTA — Bacău și C.F. Teleorman: Școala postliceală de geologie funcționează în București, str. Justiției nr. 55, sectorul 5 cu specialitățile: geologie, geofizică, topografie, cartografie. Concursul se dă astfel: pentru geofizică, la matematică (scris și oral), fizică (oral); pentru geologie: la geografia fizică și economică a R.S. România (scris și ora), geologie (oral); pentru topografie: la matematică (scris și oral), geografie fizică generală (oral); pentru cartografie: la desen ornamental și desen geografic (lucrare grafică), geografie fizică și economică a R.S. România (oral).

TODERAȘCU MARIANA — Vaslui. Întrebarea este destul de complicată, cele patru materii preferate nu figurează împreună pe lista concursurilor la școlile postliceale. Astfel, botanica figurează la silvicultură și farmacie, anatomia și fiziologia omului la toate specialitățile de asistent medical iar psihologia și zoologia nu se cer la nici una din școlile menționate. Deci, alege o specialitate și apoi să ne străduim să găsim și o școală potrivită. Sau, dacă ți-e greu să te hotărăști între cele patru preferințe, relatează-mi într-o scrisoare viitoare cîte ceva despre aptitudinile, interesele și idealurile tale, ca să alegem împreună.

SOLTIȘ MARIA — Breaza — Suceava: Dragă Maria, ceea ce mi-ai scris nu este destul ca să-ți pot da un sfat, deoarece la multe școli se cere matematică. Aș dori să-mi scrii dacă vrei să mergi la școala profesională sau la un liceu de specialitate sau poate, dacă ești foarte bună la matematică, la liceul teoretic. Ar fi bine să-mi comunici și notele la diferite materii și visele tale de viitor, ca să te pot sfătui cît mai bine. Te rog să-mi răspunzi repede.

POȘTA PAGINII

de SEN ALEXANDRU

REȚEAUA ȘI PROFILUL ȘCOLILOR PROFESIONALE

ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE ZI

JUDEȚUL ALBA

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ALBA-IULIA, str. Primăverii nr. 12. Telefon 280. (Pe lîngă Fabrica de produse refractare Alba-Iulia a Ministerului Industriei Metalurgice).

— Operator la fabricarea produselor refractare; lăcătuș mecanic industria siderurgică; electrician de întreținere și reparații; electromecanic de aparate de măsură și automatizare.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, AIUD, str. Ion Creangă nr. 26. Telefon 218. (Pe lîngă Întreprinderea metalurgică Aiud a Ministerului Industriei Metalurgice).

— Lăcătuș mecanic industria siderurgică; lăcătuș pentru construcții metalice; sudor; strungar; electrician de întreținere și reparații; turnător-formator.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ALBA-IULIA, str. Șipotului nr. 6. Telefon 834. Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum.

— Vînzător magazine sătești; contabil pentru cooperația de consum.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, BLAJ, str. Dr. Petru Groza, nr. 25. Telefon 260. (Pe lîngă C.E.I.L.-Sebeș, aparținînd de Ministerul Industriei Lemnului).

— Tîmplar mobile și articole tehnice; lăcătuș mecanic industria lemnului; operator la fabricarea P.F.L.; mașinist la fabricarea cherestelei.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, CUGIR, str. Victoriei nr. 10. Telefon 288. (Pe lîngă Uzina metalurgică-Cugir a Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini).

— Frezor-rabotor-mortezor; lăcătuș mecanic industria construcțiilor de mașini; rectificator; strungar; sculer matrițer.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, OCNA-MUREȘ, str. Războieni nr. 1. Telefon 133. (Pe lîngă Uzina de produse sodice Ocna-Mureș a Ministerului Industriei Chimice).

— Operator la fabricarea sodei și produselor clorosodice; lăcătuș mecanic în industria chimică; lăcătuș mecanic cazane și turbine cu abur; electrician de întreținere și reparații.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ZLATNA, str. Tudor Vladimirescu nr. 14. Telefon 121. (Pe lîngă Întreprinderea minieră Baia de Arieș, Centrala minereurilor neferoase Deva).

— Preparator de minereuri; miner; electrician de mină; lăcătuș de mină.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, CIMPENI, str. Izvoarelor nr. 1. Telefon 218. (Pe lîngă C.E.I.L.-Cluj, aparținînd de Ministerul Industriei Lemnului).

— Mașinist la utilaje pentru exploatări forestiere.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, AIUD, str. Tribun Tudoran nr. 1. Telefon 421, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Mecanic agricol.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, PETREȘTI, str. 30 Decembrie nr. 690. Telefon 12, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Mecanic agricol.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ALBA-IULIA, str. Dobrogeanu Gherea nr. 11. Telefon 860. Consiliul popular județean.

— Zidar construcții; dulgheri; tîmplar construcții; lăcătuș mecanic auto-moto.

JUDEȚUL ARAD

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, str. Armata Poporului nr. 31 A. Telefon 3689. (Pe lîngă Uzina de vagoane-Arad a Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini).

— Frezor-rabotor-mortezor; lăcătuș mecanic industria construcțiilor de mașini; strungar; sudor; tîmplar mobile și a[illegible]cole tehnice; rectificator; turnător-formator; scule-mat[illegible]

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, str. Agrișului nr. 1. [illegible]fon 2641. (Pe lîngă Uzinele textile „30 Decembrie"-Arad al [illegible]nisterului Industriei Ușoare).

— Confecționer îmbrăcăminte din tricoturi; confecțion[illegible] îmbrăcăminte din țesături; filator bumbac; finisor produ[illegible]tile bumbac și mătase; țesător; tricoter mașini circula[illegible]cătuș mecanic în industria construcțiilor de mașini; con[illegible]ner încălțăminte din piele și înlocuitori.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, str. Karl Marx nr. 29—[illegible] Telefon 2238. (Pe lîngă C.E.I.L.-Arad, aparținînd de Minister[illegible] Industriei Lemnului).

— Tîmplar mobile și articole tehnice; tîmplar mobilă artistică.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, piața V. Roaită nr. 1. Telefon 33.49. (Pe lîngă regiunea C.F.-Timișoara a Ministerului Transporturilor).

— Lăcătuș-mecanic semnalizare, centralizare, bloc; electromecanic pentru rețele de telecomunicații.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, piața G. Enescu, nr. 2. Telefon 46.16, aparținînd de Ministerul Comerțului Interior.

— Vînzător produse alimentare; vînzător produse textile și încălțăminte; vînzător produse metalochimice; ospătar; bucătar.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, str. Emil Girleanu nr. 1. Telefon 35.03, aparținînd de UCECOM.

— Bijutier; ceasornicar; electrician în construcții și instalații industriale; croitor îmbrăcăminte femei; tîmplar mobilă și articole tehnice.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, str. N. Grigorescu nr. 8-10. Telefon 16.45, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Operator pentru stații de epurare.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ARAD, calea Armatei Roșii nr. 39-41. Telefon 28.23. Consiliul popular județean.

— Electrician pentru centrale, stații și rețele electrice; electrician întreținere și reparații; strungar; lăcătuș mecanic în industria construcțiilor de mașini; operator la fabricarea materialelor plastice; tîmplar de mobilă și articole tehnice; instalator de instalații tehnico-sanitare și de gaze; lăcătuș mecanic auto-moto.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, SANITARĂ, ARAD, B-dul Republicii nr. 77. Telefon 24.89, aparținînd de Ministerul Sănătății.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, CHIȘINEU-CRIȘ, str. Gării nr. 33. Telefon 24, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Mașinist pentru utilaje de construcții și terasamente.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, ȘICULA, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Mecanic agricol.

ȘCOALA PROFESIONALĂ, SÎNTANA, str. Ghioceilor nr. 6, aparținînd de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Mecanic agricol: electrician întreținere și reparații; strungar

FAȚA OMENEASCĂ

de RADU GABREA

Cînd pentru prima dată Griffith a montat în filmul său un cap omenesc alături de alte imagini, spectatorii s-au îngrozit de masacrul care invadase ecranul. Șocul a fost extraordinar, mai ales că aceste uriașe fragmente ale corpului omenesc proiectate pe ecran, trăiau, aveau o existență a lor proprie : capetele zîmbeau, vorbeau sau lăcrimau.

O dată cu cîștigul lingvistic și stilistic, cinematograful a mai cîștigat prin această experiență a lui Griffith o altă mare dimensiune a lui : cea de a patra, cum o denumește Balasz în cartea sa intitulată semnificativ „Omul vizibil" — fața omenească.

Redarea feței omenești a preocupat artele vizuale de mult. La început stilizat, departe de psihologia individuală, ca în pictura egipteană, unde legile plas-

simplă prezență. Există o incontestabilă fascinație a expresiei directe, o fascinație a privirii, pe care numai prim planul cinematografic o poate reda.

„Filmul izolează expresia feței de ambianța ei ca și cum ar pătrunde într-o nouă și specifică dimensiune sufletească. Dezvăluie o lume nouă, imposibil de cunoscut în afara cinematografului".

Fața omenească pe ecran este în fond chintesența artei cinematografice, al celui mai pur și autentic cinematograf.

Au existat filme care s-au bazat în întregime pe marea expresivitate a fețelor omenești (Ioana d'Arc a lui Dreyer). Nu există o altă artă care să amplifice atît de pregnant prezența umană. Numai cine a filmat fețe de oameni adevărați, poate înțelege extraordinara putere de iradiere a

DE LA CINEAST LA CINEFIL

tice dominau realitatea ...ihologică, apoi integrată în ...pațiu, ca în portretele de re...aștere, și mai tîrziu realist, ... în portretele lui Frantz ...ls. Exista însă întotdeauna ...portret o fixitate a expre... Imposibilitatea exprimă... mișcării, transforma por... într-o sinteză a expresi...lor succesive ale subiec... Era un portret perfect caracterologic, dar ...ult sintetic decît analitic. El fixa generalul dar pierdea efemerul, întîmplătorul, fixa rezultatul, pierzînd din vedere etapele infinitesimale prin care se ajungea la el.

Abia cinematograful, prin posibilitatea lui de a asocia mișcarea cu gros-planul, introducînd durata în imagine, a făcut posibilă cunoașterea adevărată, incomparabilă, a omului prin expresia feței lui.

Portretul încetează de a mai fi sin...tic, el dezvăluind psiholog... treptat, în devenirea ei.

F... omenească este subi... ideal al motivului cine...afic fundamental care ...curgerea vieții.

... planul unui om care ...e adus pe ecran la di...ni copleșitoare, este el ... un imens și inepuizabil ...ct cinematografic, nu ne...at prin mimică, cum credea Balasz, ci chiar prin

adevărului pe care-l au aceste fețe. Eisenstein visa să folosească la un moment dat expresivități tip, tipaje de actori neprofesioniști. Făcea acest lucru din convingerea că redarea feței omenești este cea care conferă autenticitatea și marele adevăr, filmului.

Între fața omenească și fața obiectelor — o altă latură a lumii pe care o descoperim o dată cu filmul — oscilează expresivitatea acestei noi și uimitoare arte. Niciodată nu vom putea uita fețele marinarilor din „Crucișătorul Potemkin", ale țăranilor din „Vechiul și noul" sau figurile extraordinare ale interpreților din „Paisa" sau „Roma, oraș deschis" al lui Rosselini.

În fața ecranului invadat de expresia omenească, toate celelalte coordonate se pierd. Înregistrăm o mare victorie a omenescului, căci prim planul este fereastra spre sufletul omenesc. El dă măsura lirismului, a pateticului și a adevărului în cinematograf. „După felul cum știe să folosească prim planul se poate vedea dacă cineva este sau nu regizor de film", spunea undeva Bergman și, am adăuga noi, folosirea lui este expresia iubirii de oameni a celui care face filmul. Cu o singură condiție : ca prim planul să exprime adevărul!

• CRONICI • CRONICI • CRONICI • CRONICI • CRONICI •

ILEANA DĂSCĂLESCU : „Peisaj marin"

ADRIAN NECULA : „Broasca"

MUZICĂ

SIMFONIA VIII-A DE BRUCKNER ÎNTR-O NOUĂ VERSIUNE

Printre elementele definitorii ale stagiunii trebuie să remarcăm prezența la pupitrele formațiilor bucureștene a unor remarcabili tineri șefi de orchestră, (Emil Simon, Erich Bergel, Ion Baciu) care, printr-o activitate asiduă — vizînd înainte de toate deschiderea unor noi orizonturi artistice orchestrelor și publicului — au contribuit la transformarea formațiilor orchestrale din Cluj și Iași în ansambluri de bună ținută artistică.

Erich Bergel din Cluj a revenit săptămîna aceasta la pupitrul primei orchestre a țării.

Ținuta programelor, cultura stilistică, expresivitatea gesticii, claritatea expunerilor, capacitatea de a „trece rampa" de la prima pînă la ultima măsură, îl impun permanent atenției. Așa cum remarcam și cu alt prilej, Erich Bergel nu este nici un moment un actor al baghetei, un dirijor vizînd „spectacolul scenic". Gestul său sobru nu plutește peste suprafețele sonore ci penetrează spre izvoarele partiturilor.

E. Bergel a programat de astădată la București una dintre partiturile sale favorite : impunătoarea construcție a celei de-a 8-a Simfonii de Anton Bruckner.

Există în paginile celei de a 8-a simfonii de Bruckner — partitură care prin caracterul ei dezolant și sumbru și-a atras în istoria muzicii denumirea de „Tragica" (în comparație cu celebra simfonie schubertiană), momente stufoase, simple exerciții de amplificare sonoră dar enorma artă constructivă a lui Bruckner, triumfă la fiecare pas, izbucnește pe fiecare pagină...

Cu pondere, farmec și cu o excelentă cunoaștere a vastei construcții, Erich Bergel a echilibrat dezlănțuirile, a recompus planurile gîndirii simfonice, a subliniat frumusețea varietății dinamice și a nuanțat frumusețile izbucnirilor sonore, întreaga complexitate armonică și contrapunctica, a „strîns" literalmente planurile construcției în jurul pilonilor de bază, reușind aproape să justifice supradimensionarea postromantică.

Impunătoarea construcție bruckneriană a fost pentru Erich Bergel un examen de stil și personalitate interpretativă, o demonstrație a resurselor sale interpretative. Versiunea celei de a 8-a simfonii de Bruckner ne-a reamintit, în același timp, marile valori (uitate de multe ori în ultimele 2—3 stagiuni), ce sălășluiesc în fiecare dintre compartimentele orchestrei, ne-a reamintit ce forță artistică există în colectivul Filarmonicii atunci cînd un șef de orchestră de talent știe să capteze prin competență și har dir...oral afectivitatea ansamblului.

IOSIF SAVA

IMPLICAȚIILE DECORATIVISMULUI *)

Cînd vorbim deobicei de aspectul decorativ al unei lucrări de artă plastică ne referim în fond, fie la atribute formale specifice, fie la nota sa de agreabil, de plăcut fără pretenții. Poate în primul rînd pentru că lucrările în sine nu ne-au oferit motive mai adînci de reconsiderare. Pentru că în limitele sale s-a descifrat calitatea cu prea mare generozitate, și că acolo unde s-ar fi cuvenit în cel mai bun caz tăcerea, s-a spus în sens valoric, că e „decorativ". O etichetă era aplicată de regulă acelor lucrări care din punct de vedere tehnic nu depășeau condiția artizanatului, și care sub raportul „conținutului" nu se înălțau mai sus de pitoresc. Asupra lor nu ne propunem să insistăm. Există, evident, și o accepție a decorativismului condiționată de specificul unor culturi prestigioase, a unor curente definitorii în evoluția artei. Este decorativismul înțeles ca expresie a *stilului*. Este acea accepțiune în care nu privim latura decorativă numai sub aspectul euritmiei vizuale și al stării capabile să o declanșeze, ci și sub aspectul *sensului* său, a voinței de a fi decorativ în virtutea unei *finalități*. Această adeziune presupune rigoare și subscrierea la o condiție artistică majoră. Vorbim de pildă de o decorație barocă, dar vorbim și de o pictură barocă, de o sculptură și arhitectură, și chiar de o literatură barocă. Stilul presupune astfel, nu numai un canon (în sens elevat) dar și încadrarea într-o stare de spirit umană caracteristică. Lucrările unor artiști prezenți în expoziții în ultimul timp (și poate nu numai în expoziții deoarece numeroase vizite în ateliere n-au făcut decît să ne confirme într-o formă sau alta fenomenu... interoghează decorativis... ...i *sub aspectul stilului*. Și mi s... pare de bun augur această aplecare mai serioasă asupra unei trăsături care este privită adesea drept accesoriu și destinată, în general, u-

PLASTICĂ

nui plăcut inferior. Sînt greu de descifrat desigur impulsurile acestei tendințe de ordonare afectivă și spirituală. Ceea ce legitimează asemenea preocupări este efortul de a repotența, de a pune în planul întrebărilor semnificative această condiție decorativă, efort pe care l-am descifrat și în creația cîtorva tineri asupra cărora ne vom opri succint. În lipsa unui termen mai nuanțat am numi pictura practicată de *Carmen Pătulea*, „barocă". Evident barocă prin sentiment, prin propensiunea pentru fastuos, pentru desfășurările ample, spectaculare, născute din proliferarea nestingherită și capricioasă a detaliilor. De cele mai multe ori lucrările se articulează încet, meticulos, din aproape în aproape, fără o arhitectură riguros prestabilită. Tocmai această notă de eludare elegantă a restricțiilor de ordin formal, dar și a preocupărilor mai adînci, de ordin ideatic este evidentă. Se insinuează în fond stările sufletești difuze, ambigui, fapt subliniat și de indecizia formelor, a contururilor, a liniei în general, învăluită și estompată prin suprapunerile repetate ale petei de culoare.

Ileana Dăscălescu se înscrie aceleiași viziuni decorative, unei aceleiași predispoziții pentru exotism, pentru simbolismul ezoteric al ritmurilor plastice. Evident, într-o notă de fastuos oriental, de opulentă și luxuriant caracteristică. Ceea ce-i conferă însă în mod cert o individualitate aparte, este ușurința, lejeritatea și spontaneitatea exprimării, o putere de invenție puțin obișnuită.

Ai senzația că lucrările se pot naște la infinit, fascinant, și în această trăsătură descoperi în egală măsură o structură individuală, dar și un semn al unei vitalități specifice, care se exprimă prin cantitate sau mai exact prin prolificitate. Culoarea lucrărilor e seducătoare, armoniile, oricît de neașteptate, „supărător" de logice, de perfecte. Ceea ce le salvează de agreabil (implicit și de edulcorat) e conștiința acestei aporii, o autoironie abil disimulată, insinuarea unor „conținuturi" elevate, intenția (deocamdată numai postulată) de a descoperi în decorativism o trăsătură stilistică autohtonă, „balcanică".

Adrian Necula narează, de pildă, dar „citirea" narațiunii nu exprimă intenția lucrării. Importante sînt aici vigoarea, ritmarea impetuoasă a suprafețelor de alb și negru, virulența liniilor angulare, sentimentul general de mișcare, de stenic, de spectacol caleidoscopic care-i definește direct, lapidar structura. „Filozofiile" continute în narație sînt superflue. Ceea ce justifică cred afirmația, în cazul său și al altora, că aporiile actuale se nasc din neadecvarea *tipurilor de figurație* și de conținut de la o viziune la alta, din *apelul inevitabil la prototipuri* stilistice consacrate care definesc mai comod, prin comparație, afinitățile artistului, dar care îl exprimă mai puțin exact.

C. R. CONSTANTINESCU

*) Expozițiile de pictură — **Carmen Pătulea** (Casa de cultură — Friederich Schiller), **Ileana Dăscălescu** și **Adrian Necula** (Galeriile „Amfora" — str. Mihai Vodă nr. 2).

Palatul Pionierilor din București. În imagine, aspect de la una dintre repetițiile tinerilor dansatori

MITUL DEMITIZĂRII

(...nare din pag. I)

...lipsesc deocamdată sau, ... nu sînt atît de ... încît să putem vorbi de o realitate efectivă a „demitizării". Pentru a vorbi de o **demitizare** trebuie, cum arătam, să putem indica acele opere și personalități, eroi ai culturii și istoriei care să se fi constituit în mituri inabordabile altfel decît prin necondiționată și absolută adulare. Și anume, o adulare prin care, în mod vizibil caracterul autentic s-a pierdut, noi neavînd altă posibilitate de contact decît cu imaginea înghețată a prejudecăților despre o anume operă ori au... Văzînd în piesele istorice, ...exemplu, opere „demitizan... ...e întrebăm numaidecît ...nt acele personalități is... ...onstituite pînă la noi în... ...de prejudecăți intan... ...piritul nostru nu poa... ...însă mai mult decît ... epocă își întronează ...referată — dictată de ... rațiuni — a eroilor ...iune.

...pim așadar de opere „demitizanți" se im... ...ne întrebăm și asupra ...eram cu această particu...e a spiritului contempo... În cazul în care descoperim că operele în chestiune „demitizează" mituri inexistente, statui neridicate, valori neosificate și, în general, calități a căror vechime nu s-a transformat în dovadă de autoritate dogmatică ș.a.m.d. discuția despre „moda" demitizării este gratuită ori rău intenționată. Mai drept ar fi să urmărim manifestările spiritului autentic demitizant în alte domenii, poate chiar în primul rînd în acela al istoriei literare. Ne vin în minte în primul rînd cărți precum aceea a lui Adrian Marino despre Macedonski sau a lui Lucian Raicu despre Liviu Rebreanu, ca să nu mai vorbim de scurta însă fructuoasa istorie a viziunii contemporane asupra lui I. L. Caragiale. În cazul lui L. Rebreanu, „mitul" dăunător nu este, firește, al scriitorului în cauză, ci al unui anume „tip" de creator acreditat de unele opinii dintre cele mai autorizate și autoritare. Împotriva imaginii unui creator lipsit de putere teoretică și de finețe psihologică, împotriva mitului unui talent genial suficient sieși oricine va recunoaște azi că se impune acțiunea unui spirit demitizant capabil să dezlege măreția umană a creatorului de orice prejudecată deformatoare ce l-ar împiedica să ne fie contemporan și, deci, de enorm folos în consolidarea propriei noastre concepții cu exemple convenabile și convingătoare. Pentru imaginea noastră actuală despre **creator, L. Rebreanu este un** exemplu pe care criticul de azi îl invocă într-o demonstrație în care vechile prejudecăți cad în mod necesar. Așadar, neridicați la rangul — inexistent de altfel — de autorități de nediscutat, de spirite absolutiste exercitînd asupra noastră doar fascinația care topește orice urmă de opoziție sau critică, eroii istoriei, personalitățile culturii nu credem că sînt, în general, în situația de a fi „demitizate", ci în aceea de a fi abia constituite în imagini ale spiritului contemporan. Că există exagerări în încercarea de „umanizare" a unor personaje, că uneori autorii pun în aceste personaje mult mai mult decît pot ele duce dar uitînd, ori neputînd, să le facă atît de încăpătoare încît personalitatea personajului să nu rămînă cu mult în urma puterii de simulare pe care o conține, acestea sînt, evident, lucruri ce merită toată atenția criticilor, a istoricilor și a cititorilor. Dar nu putem fi de acord nici cu acei care se grăbesc să declare ori să decreteze o „modă" a demitizărilor cîtă vreme, este evident că valorile istoriei și culturii noastre, departe de a se fi constituit în valori tabuistice, se află în fața necesității de a fi puternic relevate, evaluate critic și artistic. De vom căuta cu orice preț să descoperim numita modă vom ignora, cum se și face uneori, că există o salutară animație în ceea ce am putea numi teatrul istoric contemporan (de inspirație istorică), că încercările unor autori, indiferent de vîrstă și de stadiul maturității creatoare, de a descoperi în rațiunea, gîndirea și acțiunea unor eroi ai istoriei un mod de gîndire în care ne recunoaștem (ca să nu spun ne regăsim) sînt pe cît de dificile pe atît de demne de stimă și încurajare. Există, după opinia noastră, pericolul real de a eluda o tendință și cîteva realizări de proporții variate și discutabile, ca orice opere de altminteri, prin înscrierea acestei tendințe în cercul superficial al modei demitizării. Acei care nu văd în această „valorificare" mai intensă decît pînă acum a istoriei în dramaturgie decît o simplistă și snoabă „aducere la zi" a gîndirii și psihologiei unor personaje istorice, conchizînd grăbit că e vorba de o atitudine ireverențioasă față de înaintași, uită ori nu știu că impulsul creator al artei autentice nu constă în redarea sentimentelor de ieri sau alaltăieri, a unei psihologii de moment, ci în regăsirea, chiar cu prețul deformărilor superficiale a unui stil al personalității. Iar faptul că inexperiența ori chiar juvenilitatea pretențioasă conduc la exagerări trebuie privit ca atare și criticat în chip propriu, adică **numind** izvoarele erorii iar nu incriminînd modalitatea și tendința. Înțeleasă în spirit marxist, istoria nu ne înstrăinează, ci ne restituie ; a ne contempla în simple tablouri muzeale fără putință de identificare și participare spirituală la ceea ce n-am trăit dar, desigur, am fost, iată un mod neștiințific de a proceda.

RESPONSABILITATEA

(Urmare din pag. 1)

ale naturii noastre socialiste ; în aceasta își găsește expresie ideea marxist-leninistă potrivit căreia libertatea reprezintă necesitatea înțeleasă.

S. STOICA : Chiar această înțelegere este finalitatea unui proces cu atît mai evident în cazul vîrstei tinere, vîrstă a cărei energie și cutezanță sînt mai din plin solicitate pe măsura ascensiunii noastre sociale. Acest ultim motiv — nicidecum în ordinea importanței — trebuie să ne îndrepte atenția mult mai mult pe racordarea vîrstei tinere — cît mai repede și cu cît mai puține excepții — la imperativele sociale pe care să le înțeleagă și să le slujească cu maximă devoțiune. Disciplina în aceste condiții este examenul de maturitate pe care-l trece tînărul de la un timp la altul, un test repetat de-a lungul întregii sale vîrste active cu exigențe mereu sporite pe potriva imperativelor sociale. Problema care se pune e deci : cum și cu ce mijloace se pregătește (și trebuie pregătit) tînărul, adolescentul pentru a-și îndrepta capacitatea de muncă, talentul pentru o profesie sau alta, spiritul de inițiativă și de cutezanță pe singura coordonată obiectiv necesară care, în condițiile societății socialiste, este și a societății și a individului, a dezvoltării, deopotrivă, complexe și accelerate.

N. BELLU: Dificultatea începe, însă, tocmai de aici. Căci nu pot fi atinse asemenea performanțe — și năzuim la cele mai înalte în toate domeniile activității umane — decît dacă vom deschide larg cîmpurile de activitate și inițiativă tînără. Nu se formează personalități autentice **fără o timpurie angajare responsabilă a copilului (apoi a adolescentului și a tînărului) în activități de sine stătătoare. Aptitudinea de a fi cutezător în gîndire și în acțiune se formează (și trebuie încurajată) din primii ani, cei mai fragezi, ai vieții.** Din păcate, pedagogia noastră **practică se manifestă încă, să spunem, reticent față de „activitățile de sine stătătoare".** E un cerc vicios. Nu cutezăm să deschidem larg posibilitățile formării acelui tip uman al socialismului, care nu poate fi definit ca multilateral dezvoltat, fără a fi înainte de toate **o personalitate cutezătoare.** În ceea ce mă privește cred că disciplina spre care tindem, liber consimțită, nu poate fi decît acel tip de disciplină la care aderă spontan și cu necesitate acest tip uman al personalității cutezătoare. Rămîne să izbutim a imprima propriei noastre pedagogii practice această cutezanță. **Fără activități de sine stătătoare ale tuturor vîrstelor nu există un dialog real între educator și educat.** Arta constă nu numai în a-i da posibilitatea celui educat să se exprime, dar în **a-l pune în situația** care îl stimulează să se exprime. Personalitatea — care e continuă autodepășire — începe cu exercițiul repetat al acestei deprinderi. Așa se formează gustul pentru gîndire și individualitatea punctului de vedere ; apoi deprinderea fiecăruia de a-și spune deschis părerea, de a se manifesta activ — aceasta fiind o necesitate a spiritului său angajat și responsabil. Altfel nu e dialog, sau dialogul e un simplu cuvînt. Și nu există nici disciplină liber consimțită. Dar dialogul (chiar și în problema disciplinei) trebuie realizat căci el stabilește un cîmp de receptivitate și o relație de încredere, fără de care educația se lipsește de instrumentele sale și se convertește în autoritarism, subordonare, dictat.

S. STOICA : O educație concepută astfel — ceea ce preconizăm cu precădere și predării disciplinei de etică în școală — este un deziderat și o forță materială de construcție a societății socialiste : dezvoltarea spiritului de inițiativă la proporții de masă

I. UTO : Exact ceea ce se cere disciplinei, exact ceea ce înseamnă în datele sale generale, libertatea ca o necesitate înțeleasă și acceptată. Caracterul activ al disciplinei nu trebuie limitat la respectarea unor reguli...

V. ARACHELIAN : ...dacă prin reguli nu înțelegem deciziile sociale, care, o dată adoptate printr-o largă participare la elaborarea lor, trebuie să devină norme obligatorii pentru toată lumea.

I. UTO : ...presupune o participare activă, exprimată prin prezența la un dialog care are comună dorința de a face ca decizia o dată adoptată să fie de o maximă eficiență pozitivă.

V. POPESCU : La cele spuse aș adăuga că o astfel de practică educativă ar fi fertilă la adolescenți prin formarea deprinderilor pe care le presupune lărgirea continuă a democrației socialiste : deprinderea de a participa la larga dezbatere publică, care precede adoptarea tuturor hotărîrilor de importanță socială și națională, dar și răspunderea matură, conștientizarea îndatoririlor individuale în îndeplinirea sarcinilor sociale.

V. ARACHELIAN : Veți fi de acord că slujirea acestui ideal al procesului nostru educativ este insuficientă prin limitarea activității cu elevii numai la cele cincizeci de minute, limitarea ei prin respectarea programei, prin încadrarea orei în volumul de cunoștințe repartizate lecției respective, în sfîrșit, de o lecție activă cu o clasă de aproximativ 40 de elevi.

I. UTO : Dacă s-ar merge pe linia măririi volumului și a gamei de activități în afara clasei, la care elevii optînd, să stea mai mult cu profesorii, iar aceștia, la rîndul lor, să aibă mai mult timp, ar fi cu mult mai bine. Noi avem în liceul nostru cîteva cercuri dar nu putem să-i cuprindem pe toți cei 1 200 de elevi

V. ARACHELIAN : Educarea, încă de la o vîrstă fragedă, prin muncă și pentru muncă are o dublă finalitate : pe de o parte formarea unor deprinderi practice, pe de altă parte a unor înalte valori morale.

N. BELLU : Ce facem însă cu cei necuprinși în cercuri ? Ei aparțin (cel puțin o parte) teritoriului încă neasimilat de gîndirea pedagogică : „strada". Așa se spune ori de cîte ori un copil se abate de la niște reguli : „a căzut sub influența străzii!" Dar ce este această stradă ? Ce se întîmplă, în general, pe stradă ? Știm mult prea puțin. Și totuși e vorba de copiii noștri, e vorba de spațiul care se plasează în continuarea școlii și a vieții de familie. Un spațiu complementar cu ceea ce are el pozitiv (ca activitate de sine stătătoare) ; ca experiență umană directă, nefiltrată, neînfrumusețată. Apar, evident, aici și multe fenomene negative, care trebuie pe cît posibil, prevenite. Totodată, însă, practica pedagogică ar avea, cred, mult de reflectat asupra locului real pe care acest spațiu complementar, constituit spontan, îl ocupă în procesul de formare a omului nou. Avem cîte ceva de reținut din această **experiență directă** pe care o parcurge copilul și adolescentul în viața „străzii". Din observarea modului spontan în care se manifestă : **1. nevoia de joc, de activitate autonomă și 2. nevoia de a discuta „teme interzise" — pedagogul (și părintele) ar** trebui să descifreze **critica de fapt** pe care i-o aduc elevii și copiii.

I. UTO : Cele spuse de tovarășul Bellu m-au făcut să-mi aduc aminte de o întîmplare de demult, din primăvara lui '45. În cartierul în care locuiam numărul membrilor organizației U.T.C. era încă mic. Pentru că trebuia atras un număr tot mai mare de tineri spre organizația noastră, cineva a venit cu ideea de a-l atrage în rîndurile noastre pe un tînăr, care era liderul, cu o influență enormă, a unui grup de tineri cu manifestări nu tocmai lăudabile. S-a stat de vorbă cu acest tînăr și, aflîndu-se că marea lor pasiune e fotbalul, i s-a spus : „uite, ai sarcina să înființezi o echipă de fotbal". La început a replicat că nu are teren, nu are echipament, dar i s-a oferit și teren, i s-a făcut rost și de echipament și, în scurt timp, și prin atragerea acestui grup numeros organizația noastră de cartier a devenit una dintre cele mai puternice din Capitală. Vă mărturisesc că atunci cînd s-a pus problema plecării pe șantierele de muncă voluntară ale tineretului din țară, cei mai mulți tineri au plecat de aici. De altfel, toți sînt acum oameni cu o bună situație socială, iar șeful lor e azi colonel în armată. La ora actuală în cartiere nu mai sînt organizații ale tineretului, sînt însă în școli, în producție, în facultăți, dar trebuie ca cineva să se ocupe de stradă. Cu atît mai mult cu cît sînt copii care au terminat clasa a VIII-a și n-au reușit nici la vreo școală dar n-au intrat nici în producție, bat străzile, fac speculă de bilete, mai fac și mici huliganisme. Ar trebui să ne ocupăm mai mult de această categorie.

V. POPESCU : Dacă nu se dă atenția cuvenită acestor cazuri, numărul lor ar crește ca și influența lor asupra celorlalți !

N. BELLU : Fenomenul infracțional, deși important, n-ar trebui să ne distragă atenția de la faptul că marea problemă rămîne masa mare și pozitivă a copiilor și adolescenților.

V. POPESCU : Cele două categorii sînt în interdependență; prezența infracțională a celor puțini este reversul anumitor situații pe planul educării celor mulți.

N. BELLU : De acord. Totuși, cred, problema pentru noi este : ce tip de om construim ? Ce tip de om vizăm să obținem în succesiunea generațiilor tinere și la scara de milioane a acestor generații ? Spre ce tip de personalitate aspirăm ? Ce ideal de viață își propune ? Care îi sînt preocupările ? Cum dorește să trăiască ?

V. ARACHELIAN : Discuția noastră — la a cărei realizare ați răspuns cu atîta amabilitate — a schițat cîteva dintre direcțiile principale care nu pot lipsi dintr-o amplă și programată activitate de educație a tinerei noastre generații. Desigur că multe dintre punctele de vedere exprimate aici pot fi — și sînt ! — susceptibile de precizări, de nuanțări atît de necesare unui sector deosebit de complex cum este cel al educației. Totuși, la capătul colocviului nostru etic, s-au pus cu acuitate în relief — este părerea redacției — necesitatea de a nu lăsa vasta muncă de educație în seama spontaneității și a improvizațiilor, necesitatea de a înțelege educația ca o activitate de transmitere și receptare de experiență umană, care nu se realizează decît pe temeiul unui climat de cultură și înțelegere teoretică a acestui domeniu, dintre cele mai dificile ale epocii contemporane. Nevoia introducerii eticii ca disciplină de studiu în școli, institute și facultăți decurge firesc dintr-o asemenea abordare. Dorința ziarului nostru e de a investiga în continuare posibilitățile pe care le avem și, mai ales, realizarea unei maxime eficacități în toate planurile educației, în toate sectoarele în care se făurește omul de mîine, omul societății noastre socialiste multilateral dezvoltate.

Vă mulțumesc pentru fructuoasa dumneavoastră participare la această dezbatere.

VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII TURCIA, CEVDET SUNAY

DINEU OFICIAL

Toastul președintelui NICOLAE CEAUȘESCU

Stimate domnule președinte,
Stimată doamnă Sunay,
Doamnelor și domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut să vă salut în modul cel mai cordial pe dumneavoastră, stimate domnule președinte, pe distinsa dumneavoastră soție, pe toți colaboratorii care vă însoțesc în această vizită și să dau expresie sentimentelor de înaltă ospitalitate ale întregului popor român. Mulțumindu-vă pentru amabilitatea cu care ați răspuns invitației de a ne vizita țara, ne exprimăm convingerea că această vizită se va înscrie ca un moment important în evoluția raporturilor dintre România și Turcia. Poporul nostru își primește întotdeauna prietenii cu căldură și simpatie; manifestările pline de cordialitate și stimă cu care populația Bucureștiului v-a întîmpinat astăzi ca, de altfel, primirea frumoasă și ospitalitatea desăvîrșită cu care am fost înconjurați în timpul vizitei pe care am făcut-o anul trecut în Republica Turcia, constituie o vie ilustrare a prieteniei și prețuirii reciproce dintre popoarele și țările noastre. Personal, păstrez bogate impresii despre frumoasa dumneavoastră țară, despre talentatul și harnicul popor turc.

Veți avea prilejul, stimate domnule președinte, ca în timpul vizitei în țara noastră, să cunoașteți mai îndeaproape poporul român, aspirațiile și preocupările sale, munca de construcție pașnică și ameploarea eforturilor pe care el le depune pentru a asigura progresul și prosperitatea patriei sale.

Muncind pentru edificarea orînduirii noi, socialiste, pentru făurirea României moderne, poporul nostru este profund animat de sentimente de stimă și respect față de celelalte popoare, de năzuința de a colabora și trăi în pace și bună înțelegere cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială.

Statornicirea unor raporturi de bună vecinătate între România și Turcia a constituit, în secolul nostru, obiectul unor preocupări stăruitoare ale unor reprezentanți de seamă ai națiunilor noastre, care au militat cu clarviziune pentru o prietenie sinceră și colaborare fructuoasă între cele două țări și popoare. Avem astăzi posibilitatea — cred și datoria — să continuăm această operă atît de utilă, să promovăm, prin eforturi comune, noi căi și mijloace pentru adîncirea și extinderea raporturilor de colaborare corespunzător intereselor celor două țări ale noastre, aspirațiilor de pace, înțelegere și securitate ale tuturor popoarelor.

Avem satisfacția să constatăm că relațiile dintre România și Turcia — relații neumbrite de nici un fel de probleme litigioase — au cunoscut, în ultimii ani, o continuă dezvoltare. Un rol important, în această direcție, l-au avut întîlnirile și contactele nemijlocite dintre factorii de răspundere ai celor două țări, care au contribuit la o mai bună cunoaștere reciprocă, au relief preocupări comune și au deschis noi perspective de colaborare în diferite domenii de activitate. Schimburile comerciale fac progrese vizibile; se lărgește colaborarea economică, tehnică și științifică; sînt în curs de elaborare proiecte de cooperare economică; se amplifică relațiile culturale și turistice.

Consemnînd evoluția pozitivă a relațiilor noastre bilaterale, cred că sînteți de acord, stimate domnule președinte, cu aprecierea că posibilitățile de a extinde colaborarea româno-turcă n-au fost nici pe departe epuizate, că dezvoltarea economică a celor două țări ale noastre deschide noi posibilități de a acționa împreună cu rezultate și mai bune în această direcție. Faptul că relațiile dintre România și Turcia sînt așezate trainic pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și colaborării reciproc avantajoase constituie o puternică premisă a evoluției lor sănătoase și rodnice.

Fiind situate în același spațiu geografic, trăind în bună înțelegere și prietenie, țările noastre au numeroase interese comune, dintre care de importanță primordială este aceea al întăririi păcii și securității în Europa. Popoarele noastre sînt interesate ca Europa să nu mai devină niciodată teatrul unor noi conflagrații mondiale, ci terenul unei conlucrări fertile, în interesul fiecărei țări, al progresului general. În acest context apreciem că există premise pentru pregătirea unei conferințe general-europene, consacrată securității și cooperării pe continent. În concepția noastră, este necesar să se asigure condițiile pentru ca toate țările interesate să poată participa nemijlocit și să-și aducă contribuția lor atît la pregătirea, cît și la buna desfășurare a conferinței. România se pronunță cu toată hotărîrea pentru dezbaterea largă a căilor și mijloacelor menite să ducă la statornicirea păcii și securității în Europa, își reafirmă dorința de a analiza cu toată atenția, în spirit constructiv, de înțelegere și cooperare, orice propunere îndreptată spre înfăptuirea acestui obiectiv.

După părerea noastră, România și Turcia pot conlucra fructuos și pot aduce o contribuție importantă la dezvoltarea unor relații de bună vecinătate și înțelegere între statele din Balcani, la transformarea acestei părți a Europei într-o zonă a păcii și colaborării pașnice, liberă de arme nucleare. Aceasta corespunde intereselor vitale ale popoarelor din regiune și ar reprezenta, totodată, o contribuție importantă la eforturile generale de întărire a păcii și securității pe continentul european și în lume.

Pornind de la ideea că în lumea contemporană pacea este indivizibilă, nu putem să nu ne manifestăm îngrijorarea în legătură cu existența și perpetuarea unor periculoase focare de tensiune și încordare în diferite părți ale lumii. Împreună cu forțele iubitoare de pace din întreaga lume, ne pronunțăm pentru încetarea neîntîrziată a războiului din Vietnam. Poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile interne potrivit dorinței și voinței proprii, fără nici un amestec din afară. Constituie, de asemenea, un serios motiv de îngrijorare situația din Orientul Mijlociu, unde are loc o intensificare a acțiunilor militare care agravează conflictul. Sperăm că în cele din urmă rațiunea va învinge, că ostilitățile vor înceta și se va trece la aplicarea în practică a prevederilor rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Viața evidențiază tot mai mult că unica modalitate de rezolvare a problemelor litigioase o constituie mijloacele pașnice, tratativele purtate în spiritul stimei și respectului reciproc. În acest sens sînt chemate, după părerea noastră, să acționeze toate statele — mari, mijlocii sau mici — indiferent de orînduirea socială sau de continentul pe care se află situate.

Răspunderea pentru viitorul omenirii cere popoarelor, conducătorilor de state, să acționeze în modul cel mai hotărît pentru dezarmare, pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, care a luat proporții fără precedent și reprezintă o grea povară pentru toate țările. Realizarea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare ar reprezenta o imensă contribuție la promovarea păcii și progresului; fondurile alocate în prezent în scopuri militare ar putea fi utilizate în vederea dezvoltării social-economice a țărilor, pentru lichidarea marilor decalaje existente între nivelurile forțelor de producție ale statelor, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale omenirii.

În încheiere, ne exprimăm convingerea că vizita dumneavoastră în România, convorbirile pe care le vom avea, ne vor permite să continuăm și să dezvoltăm schimbul util de păreri să definim noi posibilități de lărgire a relațiilor noastre de colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate, de intensificare a conlucrării popoarelor român și turc pentru îmbunătățirea climatului internațional, pentru promovarea idealurilor nobile ale păcii.

Propun să ridicăm paharul:

În sănătatea Excelenței Sale, domnul președinte al Republicii Turcia și a doamnei Sunay;

în sănătatea tuturor oaspeților;

pentru fericirea și bunăstarea poporului turc;

pentru continua dezvoltare a colaborării între România și Turcia;

pentru pace și prietenie între popoare!

Toastul președintelui CEVDET SUNAY

Stimate domnule președinte,
Stimată doamnă Ceaușescu,

Vă mulțumesc din inimă pentru sentimentele sincere pe care ați avut amabilitatea să le exprimați față de țara, națiunea noastră și față de mine personal. Ne-a impresionat în mod deosebit primirea călduroasă și excepțională ospitalitate pe care ne-au arătat-o Excelența Voastră, dinstinșii conducători ai statului Dumneavoastră și nobila națiune română.

Sînt încredințat de pe acum că mă voi despărți de țara Dumneavoastră cu impresii de neuitat. Aș vrea să adresez Excelenței Voastre mulțumirile mele pentru amabila invitație, care ne oferă mie, soției mele și colaboratorilor mei această posibilitate.

Stimate domnule președinte,

Așa cum a subliniat și Excelența Voastră, între țările noastre nu există nici o problemă litigioasă.

Schimburile utile de păreri care au avut loc pînă acum între conducătorii celor două țări, ca și identitatea de vederi la care am ajuns, oglindesc atmosfera de înțelegere și sinceritate reciprocă care există între cele două părți, și aceasta constituie un izvor de mare satisfacție.

Între Turcia și România au fost înregistrate, în ultimii ani, importante progrese în domeniul relațiilor comerciale, turistice și culturale și s-au evidențiat noi posibilități în ce privește colaborarea economică

...O astfel de dezvoltare continuă a relațiilor între țările noastre vecine are un rol important în instaurarea păcii și securității nu numai în regiunea noastră, dar și în întreaga lume.

Vizita istorică pe care ați făcut-o anul trecut în țara noastră a constituit o treaptă importantă în relațiile turco-române. Împărtășesc întrutotul dorința pe care ați exprimat-o cu privire la dezvoltarea pe mai departe a acestor relații.

Stimate domnule președinte,

Turcia consideră ca elemente de bază ale politicii sale generale principiile respectării independenței, suveranității și integrității teritoriale, ale egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne. Pornind de la aceste considerente, împărtășim și noi vederile Excelenței Voastre în ceea ce privește instaurarea unor bune relații și a colaborării — în domenii în care ea este posibilă — între toate statele, fără deosebire de orînduirea lor. Sîntem convinși de necesitatea ca toate statele să depună toate eforturile în acest sens.

Fără îndoială că în relațiile internaționale, fie ele bilaterale, fie multilaterale, sarcina cea mai importantă este apărarea și consolidarea păcii. Toate celelalte activități care reprezintă o contribuție la relațiile internaționale și sînt utile omenirii devin valoroase în măsura în care ele servesc cauzei unei păci drepte și securității.

Alături de diferendele și neînțelegerile care au loc în diferite regiuni, alături chiar de conflictele armate pe care le urmărim cu întristare, constatăm cu satisfacție începutul consolidării, cel puțin pe continentul nostru, a unei atmosfere de contacte și consultări, care deschid perspective optimiste.

Urmărim îndeaproape și cu mare interes eforturile care se depun în abordarea, în această atmosferă, a problemei securității europene. Turcia, care își consacră politica externă cauzei păcii, contribuie, în măsura posibilităților sale, la toate eforturile îndreptate spre consolidarea păcii și securității și este animată de dorința de a continua eforturile în acest sens.

Aș vrea să adaug că Turcia se pronunță pentru dezarmarea generală și totală. Ea participă și sprijină inițiativele constructive pentru realizarea acestui obiectiv. Sîntem convinși că atît timp cît problema dezarmării și asigurării securității regionale va fi abordată sub toate aspectele sale și în totalitatea ei, rezultatele vor fi folositoare.

Stimate domnule președinte,

Existența în vecinătatea noastră sau în regiuni mai îndepărtate a unor diferende și a unor conflicte care îngrijorează și întristează colectivitatea națiunilor, este din păcate o realitate pe care o trăim.

Conflictul din Orientul Mijlociu, care constituie una din principalele probleme ale zilelor noastre este, fără îndoială, una din sursele de îngrijorare și neliniște pentru întreaga lume. Instaurarea cu un ceas mai devreme a unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu este o necesitate înainte de toate, pentru interesele statelor din această regiune și ale întregii omeniri. Fiecare zi pierdută îndepărtează reglementarea acestui conflict și contribuie la crearea unei situații care amenință tot mai mult pacea și securitatea internațională.

Cu acest prilej, aș vrea să mă opresc și asupra problemei Ciprului, care constituie o altă sursă de conflict în Orientul Mijlociu.

Edificarea unei republici cipriote independente, precum și apărarea drepturilor egale ale celor două comunități și respectarea principiilor de constituire a statului, reprezintă punctul de vedere al politicii Turciei exprimat cu toate prilejurile.

În acest context, dorința noastră, pe care am exprimat-o de mult, este ca negocierile, care continuă de aproape doi ani între reprezentanții celor două comunități cu privire la explorarea căilor pașnice de reglementare a situației din Cipru, să se desfășoare în spirit realist și constructiv. Numai că, acțiunile teroriste și intențiile de a crea o stare confuză în ultimul timp în Cipru, ne-au zdruncinat speranțele în acest sens. Eliminarea tuturor acțiunilor îndreptate împotriva instaurării securității în Cipru și a independenței statului prezintă o mare însemnătate. Înlăturarea surselor de îngrijorare, instaurarea unei stări care să consolideze speranțele și să deschidă grabnic căile spre pace și echitate în Cipru este dorința noastră cea mai arzătoare.

Stimate domnule președinte,

Lăsînd la o parte elementele care provoacă neliniște în evoluția situației internaționale și aruncînd o privire asupra relațiilor bilaterale dintre țările noastre, imaginea pe care o avem în față constituie un izvor de satisfacție și bucurie.

În măsura în care oamenii de stat și conducătorii celor două țări vor contribui la evoluția pozitivă a acestor relații, vor putea afirma că au dat un bun exemplu care va rămîne în istorie. Contribuția pe care reprezentanții statului român, în frunte cu Excelența Voastră, o aduc la dezvoltarea prieteniei noastre, la care participăm sincer, deschis, este pentru noi foarte valoroasă

Stimate domnule președinte,

Înainte de a încheia, țin să vă adresez mulțumirile mele pentru sentimentele de compasiune pe care le-ați exprimat în legătură cu catastrofa seismică trăită de țara mea și să subliniez impresia puternică produsă asupra națiunii turce de ajutorul valoros pe care ni l-ați trimis din partea națiunii române.

Ridic paharul în sănătatea și fericirea Excelenței Voastre, a stimatei dumneavoastră soții, și a valorosilor dumneavoastră colaboratori, pentru viitorul fericit al relațiilor turco-române, pentru fericirea și prosperitatea harnicei națiuni române!

DEPUNERI DE COROANE

După-amiază, președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, însoțit de Ihsan Sabri Caglayangil, ministrul afacerilor externe și celelalte persoane oficiale turce, a depus o coroană de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism.

Înaltul oaspete a fost însoțit de Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, Grigore Geamănu, ambasadorul Republicii Socialiste România în Republica Turcia, general-locotenent Constantin Popa, locțiitor al șefului Marelui Stat Major, Tudor Jianu, directorul protocolului din Ministerul Afacerilor Externe, membrii misiunii române atașate pe lîngă președintele Turciei.

La solemnitate au luat parte Dumitru Popa, primarul general al Capitalei, Ion Cosma, membru al Consiliului de Stat, general-locotenent Ion Coman, membru al Consiliului de Stat, adjunct al ministrului forțelor armate, Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, generali și ofițeri superiori.

La sosirea președintelui turc, garda militară a prezentat onorul. Au fost intonate apoi imnurile de stat ale României și Turciei.

După depunerea coroanei de flori, cei prezenți au păstrat un moment de reculegere și au vizitat rotonda Monumentului.

Solemnitatea s-a încheiat prin defilarea gărzii de onoare.

În aceeași după-amiază, președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, a depus o coroană de flori la Cimitirul Militar Turc — Ghencea.

SOSIREA LA BUCUREȘTI

(Urmare din pag. I)

Sînt dovezi de înaltă stimă și prețuire ale poporului român față de poporul turc, popoare animate reciproc de năzuința comună de a se cunoaște mai bine, de a dezvolta colaborarea, spiritul de înțelegere dintre ele.

Cei doi președinți, împreună cu persoanele oficiale care îl însoțesc, se îndreaptă apoi spre salonul oficial al aerogării.

Președintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, și președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, au apoi loc împreună într-o mașină deschisă, escortată de motociclești, și se îndreaptă spre locuința rezervată înalților oaspeți.

De-a lungul traseului, în comuna Otopeni și pe bulevardele Capitalei, mii de cetățeni salută cu multă căldură pe șefii celor două state, exprimîndu-și totodată bucuria de a fi gazde ale distinsului oaspete turc.

Președintele Sunay și președintele Ceaușescu răspund cu cordialitate manifestărilor de prietenie ale populației.

Vizita șefului statului turc în România marchează încă un pas înainte pe calea dezvoltării ascendente a relațiilor dintre România și Turcia, mai bunei cunoașteri reciproce, explorării mai în profunzime a multiplelor posibilități de conlucrare în diverse domenii în vederea dezvoltării și mai intense a relațiilor dintre cele două popoare și țări în interesul reciproc și al cauzei păcii generale. În același timp, ea are o importanță deosebită pentru întărirea relațiilor de bună vecinătate și de colaborare prietenească între România și Turcia, pentru pacea în Balcani, pentru întărirea spiritului de colaborare și înțelegere internațională, pentru îmbunătățirea continuă a climatului politic în Europa, sporirea încrederii între state, consolidarea securității și păcii în această zonă a lumii.

La sosirea în Capitală, președintele Republicii Turcia a făcut presei următoarea declarație:

Sînt fericit că răspunzînd amabilei invitații a Excelenței Sale Dl. Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat, am prilejul să vizitez România prietenă și vecină. Anul trecut am avut bucuria de a cunoaște și de a avea ca oaspeți pe Excelența Sa Dl. Nicolae Ceaușescu. În cursul vizitei în țara dv., vom avea un nou schimb de vederi cu privire la problemele internaționale și la relațiile dintre cele două țări.

Sînt convins că vizita mea va da un nou impuls relațiilor noastre, care se dezvoltă continuu.

În dezvoltarea acestor relații, sentimentele de prietenie sinceră, reciprocă ale națiunilor noastre ocupă un loc de seamă și prezintă tot atîta importanță ca și responsabilitățile ce revin conducătorilor de stat.

Sînt, totodată, foarte mulțumit că voi avea prilejul, în cursul acestei vizite, să fiu interpretul sentimentelor de prietenie pe care națiunea turcă le nutrește față de națiunea română.

Programul vizitei, pregătit cu atîta grijă, ne va oferi prilejul de a vedea, în afară de istoricul oraș București, frumusețile naturale și turistice ale orașelor Constanța și Craiova, de a cunoaște, îndeaproape, viața harnicului popor român și realizările sale.

Prin intermediul presei române, care mi-a oferit acest prilej, transmit națiunii române prietene și vecine, salutările și urările cele mai cordiale ale națiunii turce.

★

Ceremonia sosirii la București a președintelui Republicii Turcia a fost transmisă în direct de posturile române de televiziune.

Ansamblul folcloric din Turcia a sosit în țara noastră

Luni a sosit în țara noastră Ansamblul folcloric din Turcia, apreciat pentru spectacolele sale, începînd din anul 1958, atît de publicul turc, cît și de spectatori și specialiști de peste hotare. Participarea sa la sărbătorile oficiale din Turcia, la mari festivaluri internaționale și la o serie de turnee întreprinse în mai multe țări din Europa, Asia și Africa a adus membrilor ansamblului admirația spectatorilor, precum și înalte distincții.

În cadrul turneului în țara noastră, cei aproape 40 de artiști ai ansamblului, vor face cunoscută publicului din București din orașele Constanța, Galați, Brăila, Ploiești și Oltenița frumusețea dansurilor și cîntecelor populare turcești.

(Agerpres)

SPORT

Cel mai tînăr participant la campionatele mondiale de aeromodelism (INDOOR), românul AUREL POPA, clasat pe locul 3, primind Cupa de Cristal acordată de ziarul nostru

Foto: IONEL BÂRBIERU

BASCHET

SĂ DISCUTĂM DESPRE... HOCHEI PE IARBĂ!

Etapa de duminică a campionatelor de baschet nu a oferit nimic deosebit observatorului obiectiv, nici în întrecerea feminină, nici în cea masculină și nici în diviziile secunde, care se pregătesc — într-un jalnic anonimat — să trimită noi eșaloane de „elefanți" spre prima categorie. Să consemnăm doar absența totală a publicului (la Floreasca au fost mai mulți jucători decît spectatori!).

Conturile fiind — în mare — încheiate de pe acum (se cunosc echipele care vor retrograda precum și participantele la turneele finale), ne propunem să schițăm astăzi situația actuală a baschetului nostru, să căutăm motivele pentru care acest sport se menține într-o apatie de neînțeles — ținînd seama de „priza" pe care o are la public, de talentul jucătorilor noștri, de condițiile materiale existente.

Vom începe cu situația pe plan internațional. De la prima vedere se poate constata „căderea" reprezentativei noastre masculine spre „subsolul" ierarhiei continentale. Despre o eventuală participare a naționalei la campionatele mondiale sau olimpice nu s-a discutat niciodată și nimeni nu ar avea curajul să propună asta, ținînd seama de lipsa de șansă a sportivilor români într-o asemenea competiție. Situația nu e mult mai roză nici în ce privește reprezentativa feminină, situată — e drept — ceva mai bine pe scara valorică europeană.

În competițiile europene intercluburi, formațiile noastre au înregistrat eșecuri lamentabile, deși am trimis între panouri tot ce are mai bun baschetul nostru la ora actuală.

Nu am făcut mare lucru nici măcar la campionatele balcanice, iar în competițiile rezervate juniorilor reprezentanții noștri au evoluat slab, dovedind că nici anii care urmează nu ne rezervă surprize prea plăcute.

Explicația acestei situații rezidă, înainte de orice altceva, în modul cu totul ineficient de utilizare a resurselor umane și materiale existente, în defecțiunile organizatorice și de concepție ale competițiilor interne, în metodele empirice după care se face selecția, creșterea și chiar pregătirea jucătorilor, la nivelul tuturor eșaloanelor.

Răspunderea principală pentru această situație revine, fără discuție, Federației Române de Baschet, for care nu manifestă grija corespunzătoare pentru organizarea optimă a sistemului competițional intern, pentru buna pregătire a jucătorilor la cluburi, pentru îndrumarea și controlul corpului de activiști și tehnicieni.

În stilul de muncă al organelor Federației s-au încetățenit practici birocratice, menite să înlăture orice responsabilitate, inclusiv în relațiile cu presa. (Astfel, deși ziarul nostru e unul din puținele care publică cu regularitate cronici de baschet, nu s-a răspuns niciodată la semnalele critice apărute în aceste cronici, ca să nu mai vorbim de faptul că redactorii noștri nu au fost invitați la nici una din ședințele — puține, de altfel — de analiză ale biroului federal).

Considerăm că, în mare măsură, s-a ajuns aici și datorită componenței necorespunzătoare, după părerea noastră, a organismelor Federației, în care prezența unor specialiști de mare valoare este cu totul nesemnificativă.

E greu să credem în succesele viitoare ale baschetului nostru — succese care țin exclusiv de îmbunătățirea organizării activității interne și internaționale — atîta timp cît de dirijarea efectivă a acestei activități se ocupă practic, un specialist în... hochei pe iarbă (deși avem în țară numeroși specialiști în baschet, unii recunoscuți ca atare chiar pe plan internațional).

O analiză atentă, competentă și serioasă a activității baschetbalistice, realizată la nivelul conducerii C.N.E.F.S. cu participarea largă a specialiștilor și a reprezentanților presei ar fi în măsură să ofere — în acest sens — cele mai bune soluții, în primul rînd organizatorice, pentru redresarea baschetului nostru, pentru reînscrierea lui pe drumul ascendent pe care pornise cu cîțiva ani în urmă.

OVIDIU PĂUN

MINUTUL 91

● Constantin Teașcă — căruia duminică i-a expirat suspendarea dictată de federație — și-a făcut o reintrare în arenă cum nu se putea mai spectaculoasă! În clipa în care arbitrii și observatorul federal au intrat în cabine, „piticul" i-a întîmpinat astfel: „Cine sînteți dumneavoastră? Ce doriți? Eu sînt **om de ordine** aici, și nu antrenorul echipei, așa încît vă rog să vă legitimați". Cîteva minute după aceea Teașcă a intrat în cabina arbitrilor ca **delegat al echipei** „F. C. Argeș", calitate în care i-a spus arbitrului Zaharia Drăghici, că vrea să treacă pe foaia de arbitraj, nici mai mult, nici mai puțin de șase rezerve, în loc de patru, cum prevede regulamentul! La intervenția vicepreședintelui clubului, Puiu Rapaport, Teașcă s-a lăsat totuși înduplecat. Apoi a ieșit pe teren, unde, de data asta în calitate de **antrenor**, a condus patetic încălzirea formației piteștene...

● În încleștarea surdă de forțe de la Ploiești, în condițiile unui marcaj sever reciproc, într-o tensiune nervoasă ridicată, un singur jucător a ieșit „la suprafață" prin tehnica sa excelentă, prin puterea sa de luptă, prin calmul și luciditatea de care a dat dovadă pe parcursul celor 90 de minute. Duminică, la Ploiești, **Radu Nunweiller** — căci despre el este vorba — a fost omniprezent, „făcîndu-ne să ni-l amintim pe Di Stefano". Declarația măgulitoare pentru „decarul" dinamovist, aparține lui **Gil Mărdărescu**, observator federal la meciul Petrolul-Dinamo București.

● Antrenorul Tiberiu Bone conștient de faptul că echipa sa, A. S. Armata, nu mai are practic nici o șansă de a supraviețui în divizia A, — duce acum o politică sănătoasă de promovare a unor jucători tineri, talentați. În meciul de la Oradea, Bone a trimis în teren patru debutanți, care, după opinia antrenorului federal Coloman Bogdan-Braun, sînt foarte înzestrați.

● După „numerele" pe care Răducanu le-a făcut la Ploiești în partida cu U.T.A., cineva propunea — desigur, în glumă, — ca antrenorii giuleștenilor să-l lege pe Tamango cu o fringhie de unul din stîlpii porții, pentru a-l împiedica, astfel, de a pleca în dribling pînă la centrul terenului! Fără a se recurge la soluția amintită, Răducanu a stat cuminte în carcul lui și miercuri la Stuttgart și alaltăieri la Cluj, partide în care goal-keeperul feroviar a apărat foarte bine.

● După jocul cu Gloria Bîrlad, **Cornel Pavlovici** ne spunea: „în seria noastră nu are pur și simplu, cine să ne bată. Poate să ne învingem singuri! Sînt convins că la anul voi juca din nou în prima divizie. Ce mult aștept clipa reîntîlnirii cu... portarii din „înalta societate".

● Înainte de a face cunoscut publicului „11"-le pe care antrenorul Cernăianu îl trimitea în teren, spicherul stadionului Petrolul a ținut să ofere spectatorilor o mică prefață: „**Băieții noștri de aur care azi...**" Un mucalit zicea la terminarea întîlnirii că, „chiar și după 1—1 cu Dinamo, tot de aur rămîn idolii noștri, că doar sînt din orașul... aurului negru!"

● Un amic îmi spunea ieri dimineață: „vă plîngeți că nu avem mai mulți jucători de valoare pe aceleași post și cînd colo Otto Dembrovschi și Kun II — care alaltăieri au marcat 3 și respectiv 4 goluri — n-au loc în echipa etapei"!

● Neagu (Rapid): „În sfîrșit, etapa viitoare jucăm și noi acasă. Sper că între timp, suporterii noștri au vîndut sticlele la I.R.V.A."...

D. VIȘAN

de peste hotare

Protestul M. A. E. al R. D. Vietnam

HANOI 13 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Democrate Vietnam a dat publicităţii o declaraţie în care protestează energic împotriva represiunilor la care sînt supuşi rezidenţii vietnamezi din Cambodgia de către guvernul Lon Nol. La 9 aprilie, se arată în declaraţie, trupele cambodgiene au deschis focul asupra acestora în provincia cambodgiană Sva Rieng, ucigînd numeroase persoane. Alţi 300 vietnamezi, în cea mai mare parte bătrîni, femei şi copii, au fost transportaţi într-un lagăr, iar 100 din ei au fost împuşcaţi.

Guvernul R. D. Vietnam, se arată în declaraţie, denunţă cu hotărîre aceste acte ale autorităţilor de la Pnom Penh şi cere să se pună capăt oricăror represiuni împotriva rezidenţilor vietnamezi, securitatea lor să fie garantată în conformitate cu dreptul internaţional şi să se ofere compensaţii familiilor victimelor.

Guvernul R. D. Vietnam atrage atenţia guvernului Lon Nol că acesta poartă deplina răspundere pentru consecinţele grave pe care le poate avea uciderea rezidenţilor vietnamezi.

Ciocniri armate în Cambodgia

PNOM PENH 13 (Agerpres). — Ministerul Informaţiilor de la Pnom Penh a dat publicităţii un comunicat în care se arată că grupuri armate, care se opun noului regim, au atacat unităţi militare khmere în patru puncte diferite ale teritoriului cambodgian — anunţă agenţia France Presse. Totodată, Ministerul de Externe cambodgian precizează că, în timpul acestor atacuri, grupurile înarmate au fost susţinute de o parte a populaţiei locale.

A.F.P. adaugă că ciocniri armate au fost semnalate şi la vest de fluviul Mekong, unde este situată capitala ţării, Pnom Penh. Astfel, în noaptea de 9 spre 10 aprilie, după cum s-a precizat oficial în capitala ţării, o poziţie a armatei cambodgiene situată la Samrong Thom, la numai 40 km de Pnom Penh, a fost atacată timp de o oră. Paralel cu ciocnirile militare, sînt semnalate o serie de acţiuni ale populaţiei, organizate în semn de protest împotriva noilor autorităţi. Poliţia a anunţat că au fost arestate mai multe persoane în capitala Cambodgiei care în timpul nopţii smulgeau afişele şi pancartele pro-guvernamentale.

Atacuri ale patrioţilor sud-vietnamezi

SAIGON 13 (Agerpres) — Ultimele 24 de ore au coincis cu o recrudescenţă a bombardamentelor declanşate de forţele patriotice din Vietnamul de sud asupra poziţiilor deţinute de trupele americano-saigoneze. Luni noaptea, patrioţii au lansat rachete asupra Saigonului; unul dintre proiectile a căzut în imediata apropiere a palatului „prezidenţial" din capitala sud-vietnameză.

O intensificare deosebită a activităţii militare a forţelor Guvernului revoluţionar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud a fost semnalată totodată în zona platourilor centrale, unde patrioţii au atacat din nou cu rachete şi mortiere tabăra forţelor speciale americane de la Dak Pek. Potrivit declaraţiei purtătorului de cuvînt american, au fost atacate în acelaşi timp alte şase obiective strategice situate în provinciile din delta Mekongului, printre care cartierele generale ale unor mari unităţi militare americane.

Referitor la situaţia trupelor asediate la tabăra specială americano-saigoneză de la Dak Seang, agenţia Reuter relatează că toate încercările de a despresura acest complex militar au eşuat; ea continuă să fie încercuită de forţele patriotice care, începînd de la 1 aprilie, au lansat asupra acestui obiectiv puternice atacuri.

● **PREŞEDINTELE NIXON a convocat luni la Casa Albă pe principalii săi consilieri pentru a discuta conţinutul raportului asupra situaţiei din Vietnam, pe care îl va expune joi la posturile de radio şi televiziune.**

Tineri români la Ulianovsk

În oraşul Ulianovsk, unde se inalţă edificiile complexului memorial Lenin, alături de constructorii sovietici lucrează o brigadă internaţională alcătuită din tineri sosiţi din Bulgaria, Cehoslovacia, R. P. D. Coreeană, Cuba, R. D. Germană, Mongolia, Polonia, România, Ungaria şi R. D. Vietnam.

Recent, direcţia de construcţii din Ulianovsk, împreună cu reprezentanţi ai comitetului regional al Comsomolului şi ai grupurilor de tineri din ţările socialiste, au făcut bilanţul activităţii desfăşurate pe şantier în luna martie. Steagul de echipă fruntaşă a şantierului a fost decernat grupului de tineri tencuitori din România, care şi-a indeplinit planul de lucrări lunar in proporţie de 208 la sută. Toate lucrările efectuate de ei au fost recepţionate cu calificativul „excepţional". Rezultate bune in muncă au obţinut şi grupurile de sudori şi tîmplari din România, care fac, de asemenea, parte din echipa de tineri constructori români.

Pe locul doi s-au clasat tinerii constructorii din Bulgaria, iar pe locul trei tinerii din R. P. D. Coreeană.

AUSTRIA:

Populiştii în regres

VIENA 13 (Agerpres). — Tendinţele de deplasare a corpului electoral austriac în favoarea Partidului socialist au fost din nou evidenţiate cu prilejul alegerilor locale de duminică din landul Vorarlberg. În acest land, considerat ca un „fief" al Partidului populist, socialiştii au realizat progrese considerabile. Partidul populist a pierdut majoritatea absolută în şase oraşe printre care şi în capitala landului, Bregenz.

Se apreciază că acest nou succes electoral va întări poziţia cancelarului desemnat Bruno Kreisky, şeful Partidului socialist, la tratativele cu reprezentanţii populişti în vederea formării unui guvern de coaliţie. O nouă rundă a acestor tratative va avea loc astăzi cu participarea lui Kreisky şi Hermann Withalm, liderul Partidului populist. În cazul în care delegaţiile celor două partide vor realiza un acord, acesta ar urma să fie supus aprobării conducerii Partidului populist, a cărei reuniune este prevăzută pentru 16 aprilie.

Evoluţia navei „Apollo-13"

HOUSTON 13 (Agerpres). — O manevră de corectare a traiectoriei, o emisiune de televiziune în direct din Cosmos, acestea sînt singurele evenimente care au marcat călătoria din cursul zilei de luni a echipajului navei spaţiale „Apollo-13" în drum spre Lună. Călătorie, de altfel, extrem de calmă, zi de repaus cum va fi şi cea de marţi, necesară pentru cei trei astronauţi ca să poată înfrunta dificultăţile din cursul zilelor de miercuri, joi şi vineri, cînd vor trebui să execute partea principală a misiunii lor.

Singura manevră, de fapt punctul cel mai important al programului de luni, a constat în transformarea traiectoriei de zbor „de întoarcere liberă" într-o traiectorie „hibridă". Noua traiectorie prezintă unele riscuri în sensul că, în cazul nefuncţionării motorului cabinei de comandă, astronauţii nu vor mai putea reveni pe Pămînt ca în cazul „traiectoriei de întoarcere liberă", cînd sub efectul forţei de gravitaţie selenară, nava ar fi fost automat plasată pe o traiectorie de întoarcere pe Pămînt. Traiectoria „hibridă" prezintă însă o serie de avantaje întrucît punctul de înscriere pe orbita lunară va fi mai aproape de suprafaţa Selenei cu circa 200 kilometri, iar plasarea navei pe orbită eliptică prevăzută în program va necesita o cantitate mai mică de carburant.

În cursul zilei astronauţii au mai efectuat cea de-a doua emisiune de televiziune din spaţiu.

La bord, totul se desfăşoară normal. Nava spaţială a depăşit luni la ora 0,33 (ora Bucureştiului) jumătatea distanţei pe care o are de parcurs pînă la Lună. În cabină a domnit o atmosferă de optimism, conversaţiile dintre astronauţi cu Centrul spaţial din Houston marcînd, printre transmiterea de date tehnice, accente de bună dispoziţie şi umor. John Swigert a fost eroul zilei. În graba plecării, datorită ritmului extrem de intens de antrenare în vederea zborului, a uitat să ia de la sol programul de activitate pe care trebuie să-l execute în timpul cît va evolua solitar în jurul Lunii. Spre hazul colegilor săi din cabină şi de la centrul spaţial, Swigert a uitat, de asemenea, să-şi completeze declaraţia de venituri pentru a i se fixa impozitul pe anul fiscal viitor. Termenul pentru depunerea ei expiră... astăzi. El a primit însă asigurări solemne de la Centrul spaţial din Houston că nu va fi condamnat pentru evaziune fiscală.

Marţi echipajul are în program executarea a două manevre de corectare a traiectoriei de zbor. La Houston se apreciază însă că nici aceste manevre nu vor fi probabil necesare, întrucît parametrii traiectoriei sînt foarte apropiaţi de cei stabiliţi. Singurul eveniment important al zilei îl va constitui controlarea şi verificarea instalaţiilor de la bordul modulului lunar.

Situaţia din Guatemala

Climatul de tensiune ce s-a instaurat după uciderea ambasadorului vest-german, Karl von Spreti, se accentuează.

Patrule ale armatei încearcă, deocamdată fără rezultat, să-i prindă pe autorii răpirii, cercetînd casă cu casă. Au fost arestaţi, potrivit agenţiei Associated Press, sute de suspecţi. Se apreciază că starea de asediu instituită de guvern va fi menţinută încă multă vreme.

La întreţinerea acestui climat contribuie în mare măsură organizaţia de extremă-dreaptă „MANO", care a declanşat un val de represiuni vizînd nu numai pe membrii organizaţiei „Forţele armate rebele", ce şi-a asumat responsabilitatea pentru răpirea şi uciderea ambasadorului vest-german, ci şi pe diverşi intelectuali, cu vederi progresiste. Agenţia A.P. relevă că în capitala guatemaleză circulă zvonuri potrivit cărora această organizaţie este condusă de ofiţeri din serviciul activ al armatei. După asasinarea deputatului Pedro Angel Cesar Montenegro organizaţia „MANO" a făcut cunoscut că „vor urma şi alţii". Aceeaşi agenţie menţionează că numeroase alte asasinate au fost comise de organizaţia teroristă „MANO", în intervalul de timp care s-a scurs după uciderea lui von Spreti, dar că autorităţile preferă să ţină sub tăcere numele celor asasinaţi.

Pe de altă parte, continuă criticile la adresa oficialităţilor pentru refuzul de a pune în libertate pe cei 22 de deţinuţi politici în schimbul eliberării ambasadorului răpit. Retragerea majorităţii personalului diplomatic vest-german din Guatemala s-a încheiat duminică. A fost menţinut doar consulatul, care funcţionează şi el cu un personal redus, soluţionînd doar problemele curente.

O patrulă a armatei guatemaleze în căutarea autorilor răpirii ambasadorului von Spreti

PROTESTUL STUDENŢILOR SAIGONEZI

Ziarele din Saigon au fost sfătuite să păstreze tăcerea. Domnii de la poliţie sperau să închidă cu repeziciune acest neplăcut dosar. Dar protestul studenţesc, exprimat la început între zidurile facultăţilor, a dobîndit vertiginos o neaşteptată amploare. Lumea universitară îşi dezvăluia starea de spirit. Obişnuitele măsuri de intimidare se dovedeau fără efect. Curajoasa acţiune a studenţilor saigonezi a pus în încurcătură aparatul represiv al lui Thieu. Dubele poliţieneşti, încărcate cu arestaţi, străbăteau străzile oraşului pentru a înfricoşa pe tineri. Efort inutil. De altfel, chiar dacă din coloanele gazetelor lipseau ştirile despre frămîntările studenţeşti, locuitorii oraşului neliniştit cunoşteau cele întîmplate.

Saigonul a mai fost martor al unor manifestări ale studenţilor. De astă dată, două elemente caracteristice atrag atenţia: ostilitatea, pregnant manifestată, a studenţimii faţă de regimul lui Thieu şi dimensiunile protestului antiguvernamental. Începutul l-au făcut studenţii facultăţii de medicină care au refuzat să se mai prezinte la cursuri. Greva era determinată de brutalele intervenţii poliţieneşti soldate cu arestări în rîndul studenţilor care resping politica antipopulară a autorităţilor. Tinerii, obligaţi să renunţe la învăţătură pentru a îmbrăca uniforma militară, fiind înrolaţi împotriva voinţei lor în unităţile lui Thieu, se alătură mişcării populare pentru încetarea intervenţiei americane, pentru retragerea trupelor străine şi pentru înlăturarea putredului regim de la Saigon. (Mulţi dintre ei părăsesc Saigonul plecînd în junglă, spre a lupta în rîndul forţelor patriotice).

Exemplul studenţilor de la facultatea de medicină a fost urmat de colegii lor din alte institute de învăţămînt superior. „Congresul studenţilor" — organizaţie care grupează reprezentanţi ai studenţilor din toate facultăţile saigoneze, ai Universităţii budiste Van Han şi ai Universităţii de la Can Tho (oraş din Delta Mekongului) a decis declanşarea unei greve generale de 48 de ore. Tinerii denunţau, cu acest prilej, arestarea a 40 de colegi ai lor, printre care se afla şi liderul Asociaţiei studenţilor, Nguyen Tan Nam. 32 000 de studenţi din 17 facultăţi au participat la grevă. Numeroşi au fost cei care au declarat greva foamei. Studenţilor li s-au alăturat şi elevii. Studenţii şi elevii din Hue au intrat într-o grevă generală de opt zile. Hotărîrea a fost luată, la 6 aprilie, ca urmare a unei reuniuni la care au participat 10 000 tineri. În înfruntarea cu autorităţile, în momentele de dramatică tensiune, tineretul studios a primit sprijinul populaţiei muncitoare, al patrioţilor din Saigon.

S-a încercat intimidarea tinerilor nu numai prin procedeul devenit comun al arestărilor. Prin falsificarea rezultatelor examenelor, 80 la sută din candidaţii la bacalaureat nu au obţinut mediile necesare, putînd fi, astfel, încorporaţi. Fireşte, printre primii alungaţi din şcoli sînt cei socotiţi „recalcitranţi" şi care în armată pot fi mai lesne supravegheaţi. Totuşi, nici acest gen de presiuni n-a avut efectul scontat în cabinetele ministeriale de la Saigon.

Studenţii au părăsit amfiteatrele, ieşind în stradă. Poliţia a intervenit cu promptitudinea obişnuită. Bilanţ: arestaţi şi răniţi. Dar numai după o zi, studenţii îşi fac apariţia în faţa sediului Adunării Naţionale. Poliţiştii au acţionat, încă o dată, cu brutalitatea specifică. 26 de studenţi s-au instalat pe treptele clădirii declanşînd o grevă a foamei „contra politicii de represiune a guvernului", cum explica o banderolă. Poliţia a încercat să-i împrăştie, dar mai mulţi deputaţi au luat apărarea studenţilor. Acţiunea s-a desfăşurat sub auspiciile unui comitet de luptă al Asociaţiei studenţilor. După cum relatează LE MONDE, un alt comitet de sprijin a luat fiinţă la pagoda budistă An Quang, cunoscută pentru opţiunile ei antiguvernamentale. Asociaţia studenţilor patrioţi din Vietnamul de sud a lansat o declaraţie în care sprijină lupta tineretului studios de la Saigon.

21 de studenţi saigonezi au fost deferiţi unui tribunal militar. Li se aduce clasica acuzaţie de a fi comunişti. Avocaţii lor au dezvăluit că tinerii sînt supuşi unor torturi inimaginabile: de la cuiele băgate sub unghii şi şocuri cu curent electric la injecţii cu apă în nas şi urechi. Scandalul a ajuns în Senat. Cinci senatori au cerut explicaţii. Oficialităţile au pretins, cu cinism, că unii studenţi ar fi „obosiţi" şi din această cauză au fost aduşi pe brancardă în sala de audieri. Cauzele „oboselii" au fost trecute sub tăcere. O încercare studenţească de a organiza o conferinţă de presă a eşuat. Poliţia a împiedicat întîlnirea cu ziariştii deoarece lipsea... autorizaţia oficială.

Publicaţia „Sud-Vietnamul în luptă" a făcut cunoscută o concludentă mărturie a unui student al Universităţii din Saigon, Quang Dung. El sublinia într-o amplă scrisoare, că „vocile elevilor şi studenţilor se ridică puternic" împotriva oprimatorilor poporului, a ocupanţilor străini şi a slujitorilor lor, că mişcarea protestatară a luat dimensiuni fără precedent. După fiecare val de manifestaţii s-au produs numeroase arestări. Unii tineri au fost chiar ucişi. „Dar nici închisorile, nici armele nu ne-au putut determina să dăm înapoi" — scria, hotărît, Quang Dung. Studentul a avut dreptate. Frămîntările din facultăţile Saigonului dezvăluie o realitate pe care nu poate să o acopere cortina tăcerii impusă de generalii din anturajul lui Thieu.

E. O.

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI

O ştire de ultimă oră relatează că sute de studenţi şi elevi de la universităţile budiste din Saigon, Dalat şi Hue şi liceele din capitala sud-vietnameză, cărora li s-a alăturat o delegaţie a mutilaţilor de război, au participat luni la o întrunire de protest faţă de represiunile la care recurg autorităţile saigoneze. Agenţiile de presă transmit că poliţiştii care au încercat să-i disperseze pe tineri au fost nevoiţi să se retragă în faţa rezistenţei studenţilor şi la cererea rectorului universităţii budiste Van Hanh unde a avut loc întrunirea. S-a hotărît organizarea unei greve a foamei de 72 ore, la care vor participa 70 de studenţi. Reprezentanţii studenţilor au declarat că „organizarea acestei greve a foamei nu este decît prima etapă a luptei studenţilor pentru satisfacerea revendicărilor lor".

Din relatările agenţiei France Presse, reiese că poliţia din Saigon menţine „măsurile excepţionale" de securitate. În faţa sediilor facultăţilor sînt masate importante forţe de poliţie.

A dispărut o „oază"

Un ziar din Montevideo observa nu demult: „Cu Uruguayul o să se întîmple ce se intîmplă destul de des cu parlamentul lui; ţara nu va putea să mai funcţioneze pentru că... nu va fi întrunit numărul statutar de membri". Într-adevăr, sporeşte mereu numărul emigranţilor — muncitori, tehnicieni, lucrători agricoli care nu găsesc de lucru în propria ţară. Situaţia este cu atît mai serioasă cu cît indicele demografic e mai scăzut în Uruguay decît in restul continentului sud-american. Populaţia (actualmente 2 800 000 de locuitori) creşte extrem de încet, numărul pensionarilor — 300 000 — reprezintă 30 la sută din populaţia activă, iar cei care emigrează cu precădere sînt tinerii, deoarece în momentul cînd trebuie să intre în activitatea productivă găsesc extrem de greu plasament. Nu mai puţin de 65 000 de tineri între 18—28 de ani au plecat din ţară in căutare de lucru, potrivit datelor oficiale, in ultimele 18 luni.

Pînă acum cîţiva ani, Uruguayul era considerat ca un gen de Elveţie a Americii Latine, la periferia marilor contraste de la sud de Rio Bravo. Cu o industrie foarte slab dezvoltată, cu o agricultură în care domină un grup de mari latifundiari, ţara s-a văzut aruncată în ultimii ani, ca urmare a scăderii continue a preţurilor materiilor prime, într-o criză care macină fundamentele existenţei sale. Componentele acestei crize sînt: şomajul crescînd (actualmente numai circa 60 la sută din forţa de muncă dispune de slujbe), inflaţia devenită cronică, bugetul neechilibrat, o producţie in scădere, o datorie externă mereu mai mare. Uruguayul depinde de exporturile de lînă şi carne. Aproape 60 la sută din veniturile în devize provin din vînzările de lînă şi aproape toată lîna care se exportă este sub formă brută. Ca urmare ţara suferă pierderi mari pe pieţele internaţionale dominate de marile trusturi: anul trecut, pentru cumpărarea unui tractor in Statele Unite, era nevoie de o cantitate de lînă uruguayană de două ori mai mare decît aceea cu care se achiziţiona acelaşi tractor în 1956.

Pe măsură ce preţurile materiilor prime scad, cresc preţurile la produsele industriale importate, ceea ce loveşte puternic în balanţa schimburilor economice ale Uruguayului. În acelaşi timp, scăderea preţului la exporturile de lînă şi carne are drept consecinţă scăderea drastică a retribuţiei (şi aşa reduse) oferită lucrătorilor agricoli pe marile latifundii şi, paralel cu aceasta, o creştere a şomajului, un exod mereu mai masiv al lucrătorilor agricoli în căutarea unui mijloc de existenţă.

Sub presiunea condiţiilor inechitabile de schimb impuse de marile monopoluri internaţionale, o mare parte din avuţiile ţării iau drumul străinătăţii. În fiecare an „evadează" din ţară 50 de milioane de dolari. Sute de milioane de dolari sînt depozitaţi in afara ţării in conturi private. Marile bănci din S.U.A. care tezaurizează aceste sume, împrumută Uruguayului, cu dobînzi serioase, aceleaşi capitaluri care au ieşit anterior din această ţară. Fosta „oază de prosperitate" de la sud de Rio Bravo se îndatorează, industria naţională lîncezeşte. Consecinţele crizei latente de care beneficiază o minoritate le suportă marea majoritate a uruguayenilor.

În faţa acestei situaţii este firească mişcarea protestatară revendicativă mereu mai puternică, cererea mereu mai insistentă a maselor uruguayene pentru schimbări profunde in viaţa ţării, pentru măsuri radicale care să deschidă larg calea dezvoltării economice şi sociale.

E. R.

Înaintea Conferinţei ţărilor neangajate

Deschiderea lucrărilor reuniunii pregătitoare

Preşedintele Tanzaniei, Julius Nyerere a deschis luni lucrările reuniunii pregătitoare a conferinţei ţărilor neangajate care a întrunit la Dar Es Salaam, capitala tanzaniană, delegaţii reprezentînd, la nivelul miniştrilor de externe sau al adjuncţilor acestora, 67 de state.

În cuvîntul său inaugural, preşedintele Tanzaniei a vorbit despre necesitatea unei strînse colaborări între statele neangajate pentru „a se pune capăt sărăciei şi subdezvoltării"; în acest sens, menţionează agenţiile de presă, el a avansat ipoteza unei alianţe economice între statele respective. Scopul acestei reuniuni pregătitoare îl constituie definitivarea ordinii de zi pentru viitoarea conferinţă la nivel înalt a statelor neangajate, care ar urma să aibă loc la Delhi sau Addis Abeba în cursul acestui an. Accentul deosebit pus de preşedintele tanzanian pe ideea cooperării, menţionează în legătură cu aceasta agenţiile de presă, demonstrează că problemele de ordin economic vor beneficia de un loc de prim rang pe agenda viitoarei conferinţe.

În afara lor, se apreciază că pe ordinea de zi vor mai fi înscrise o serie de probleme referitoare la lupta împotriva colonialismului şi a rasismului, precum şi la dezvoltarea nucleară.

Semnificaţia unui vot

Senatul american a adoptat cu o largă majoritate o rezoluţie prin care cere preşedintelui Nixon să propună o „îngheţare" a producerii armelor nucleare, ca un pas important spre reducerea înarmărilor. Votul — considerat de NEW YORK TIMES „ca o dovadă de bun simţ a Senatului" — are caracterul unei recomandări pentru preşedintele Nixon, dar prin greutatea sa obligă Administraţia la manevrarea mai prudentă a întregii probleme a armelor nucleare. Un vot de asemenea proporţii capătă semnificaţii deosebite în ajunul convorbirilor privind limitarea înarmărilor nucleare strategice (S.A.L.T.) care se vor desfăşura în capitala Austriei începînd de la 16 aprilie. În acest sens, senatorul Fred Harrison declara: „Ar fi trist dacă Statele Unite vor pierde prilejul unor convorbiri constructive într-un moment în care acestea par posibile". Într-adevăr recentele hotărîri ale Administraţiei de a trece la elaborarea fazei a II-a a sistemului de rachetă antirachetă „Safeguard", prin care se intenţionează să se plaseze 12 baze speciale în zonele periferice ale Statelor Unite, dezvoltarea sistemului de rachetă cu ogive nucleare M.I.R.V., precum şi finanţarea construirii unei baze de lansare pentru rachetele „Minuteman" suscită neîncredere. Un incident petrecut recent în Congres aruncă lumină asupra acestei situaţii: Robert Seamans, secretarul pentru forţele aeriene, apucase să informeze Congresul că rachetele „Minuteman-3" vor fi amplasate în iunie, cu cîteva luni înainte de data anunţată anterior; greşeala lui a trebuit apoi „corectată" de înalţi membri ai Administraţiei. „Variatele versiuni ale Administraţiei în legătură cu intenţiile privind rachetele cu focoase multiple M.I.R.V., scria NEW YORK TIMES, cer o analiză profundă pe care numai investigaţiile Congresului o pot asigura. Ţara are dreptul de a şti dacă Administraţia Nixon doreşte într-adevăr să oprească cursa înarmărilor...". Votul din Senat a venit ca o recunoaştere a curentului de opinie ostil cursei înarmărilor, şi care pledează în favoarea necesităţii opririi şi limitării în viitor a tuturor sistemelor de arme nucleare strategice ofensive şi defensive. Comentariile preşedintelui Nixon asupra rezoluţiei au apărut observatorilor americani cam ambigue. Mai făţiş şi-au exprimat dezaprobarea faţă de rezoluţie secretarul de stat Rogers şi Gerard Smith, directorul controlului asupra armelor. Discrepanţelor de vederi fundamentale dintre Senat şi membrii Administraţiei li se adaugă reproşurile că opinia publică americană nu este în suficientă măsură informată şi Congresul consultat, în legătură cu această problemă citată. În favoarea opririi cursei înarmărilor vin şi aprecierile unor oameni de ştiinţă americani care atrag atenţia asupra caracterului perisabil al armelor nucleare, argumentînd că atît complexul de 1 000 de rachete „Minuteman", cît şi cele „Safeguard" care trebuie să le protejeze, vor fi practic neutralizate, la ritmul progresului tehnic actual, pînă în 1975. Aşa cum bombardierele grele B-52 pot fi neutralizate de rachetele balistice cu care sînt înzestrate unele submarine, consideră unii specialişti americani, aceeaşi soartă vor avea şi alte tipuri de rachetă ca cele „Titan" sau rachetele „Polaris". Îndoielile serioase manifestate faţă de eficienţa acestor sisteme s-ar putea înmulţi odată cu argumentele tehnice pe care senatorii le solicită Administraţiei. Dar cel mai sigur argument pe care senatorii îl au deja la îndemînă este acela al costului exorbitant de 12 miliarde de dolari a sistemului „Safeguard" ca şi de cele 1,7 miliarde suplimentare necesitate de lucrările la sistemul M.I.R.V. Aceste cheltuieli inutile privează importante sectoare economice şi programe sociale de fonduri din buget, fapt care atrage nemulţumiri în diferite straturi ale opiniei publice americane. Tactica Administraţiei de desăvîrşire febrilă a programelor M.I.R.V. şi „Safeguard", implică, de asemenea, un risc major care nu poate fi apreciat doar în dolari...

DOINA TOPOR

„Escadronul morţii" sub urmărire

Poliţia braziliană a luat noi măsuri pentru impulsionarea campaniei împotriva „Escadronului morţii", o organizaţie clandestină formată din foşti poliţişti, care a asasinat sute de persoane, majoritatea lor scăpate de sub urmărirea judiciară.

Noile măsuri sînt o urmare directă a demascării, de către un anume Jonas Silveiro, a fostului locotenent de poliţie Joao Coelho da Silva ca unul din cei trei membri ai „Escadronului morţii" care au încercat să-l asasineze săptămîna trecută. Acesta din urmă a şi fost arestat şi supus interogatoriilor. Guvernatorul statului Rio de Janeiro, Jeremias Fontes, a convocat de urgenţă pe principalii membri ai comisiei de anchetă şi a hotărît ca urmărirea membrilor „Escadronului morţii" să fie extinsă şi în localităţile învecinate, inclusiv în oraşul Rio de Janeiro, care aparţine de statul Guanabara. Se apreciază că, în ultimele 18 luni, membrii acestei organizaţii au ucis aproximativ 500 de persoane. Preşedintele comisiei de anchetă, inspectorul Heraldo Gomez, a cărui locuinţă este păzită în permanenţă, a fost împuternicit să reţină orice persoană suspectă şi i s-a promis întregul sprijin din partea guvernului brazilian.

pe scurt

● **TRIBUNALUL MILITAR DE LA ATENA a pronunţat duminică sentinţa în procesul intentat unui număr de 34 de persoane cu orientare politică de centru şi de dreapta, acuzate de a fi făcut parte dintr-o organizaţie ilegală şi de a fi desfăşurat o serie de acţiuni ostile actualului guvern grec.**

Principalul acuzat, Dimitrios Karayorgas, a fost condamnat la închisoare pe viaţă. Trei acuzaţi au fost condamnaţi la 18 ani închisoare, iar alţii la pedepse cu închisoare variind între 3 şi 15 ani. Condamnările pronunţate împotriva a şapte persoane au fost suspendate, iar 7 acuzaţi au fost achitaţi.

Procurorul ceruse pedeapsa capitală pentru Dimitrios Karayorgas şi detenţiune pe viaţă pentru 3 dintre cei inculpaţi.

● **ŞEFUL POLIŢIEI SECRETE DIN URUGUAY,** Moran Charquero, a fost împuşcat luni la volanul automobilului său, pe o stradă din Montevideo. Poliţia a anunţat că a început vaste cercetări pentru a găsi pe asasinii lui Charquero.

Se reaminteşte cu această ocazie că Charquero a condus operaţiile represive împotriva cunoscutei organizaţii de gherilă urbană „Tupamaros". Poliţia nu exclude, de altfel, posibilitatea ca asasinatul să fi fost comis de membrii acestei organizaţii.

● **DUPĂ O SĂPTĂMÎNĂ DE OPOZIŢIE, guvernatorul statului Florida, Claude Kirk, a anunţat, într-un discurs televizat, că acceptă aplicarea dispoziţiilor Curţii Supreme privind integrarea rasială în şcoli. Hotărîrea guvernatorului nu se datorează unei modificări subite a concepţiilor sale rasiste, ci amenzii de 10 000 dolari pentru fiecare zi de întîrziere în aplicarea dispoziţiilor Curţii Supreme, dictată împotriva sa de judecătorul federal districtual Ben Krentzman.**

● VLADIMIR KIRILLIN, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, preşedintele Comitetului de stat pentru ştiinţă şi tehnică de pe lîngă Consiliul de miniştri al U.R.S.S., l-a primit luni pe Henry Ford junior, preşedintele firmei americane „Ford Motor Company", care se află într-o vizită la Moscova. Cu acest prilej, precizează agenţia T.A.S.S., au fost discutate probleme ale colaborării în domeniul industriei constructoare de automobile.

● **ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ a fost lansat luni satelitul artificial al pămîntului „Cosmos-332", anunţă agenţia T.A.S.S. Aparatura ştiinţifică de la bord este destinată continuării cercetărilor asupra spaţiului cosmic, în conformitate cu programul prestabilit. Satelitul este înzestrat, printre altele, cu un sistem radio pentru măsurarea exactă a elementelor orbitei şi un sistem radio telemetric pentru transmiterea pe pămînt a datelor privind funcţionarea instalaţiilor şi aparaturii ştiinţifice.**

● LA ÎNCHEIEREA VIZITEI în Tanzania a ministrului afacerilor externe al R.D. Germane, Otto Winzer, a fost dat publicităţii un comunicat comun în care se arată că reprezentanţii celor două state au căzut de acord să consolideze relaţiile de prietenie şi colaborare.

● **LA CAIRO a avut loc o reuniune a Comitetului general al comitetelor pentru lupta armată din R.A.U. Cu această ocazie, preşedintele Gamal Abdel Nasser a rostit o cuvîntare în care s-a referit la sarcinile ce revin acestor comitete, la situaţia din Orientul Apropiat şi la implicaţiile acesteia. Vorbind despre sporirea numărului incidentelor între părţile angajate, în conflictul din Orientul Apropiat, preşedintele Nasser a declarat că „lupta nu a atins încă punctul său cel mai înalt" şi că „liniile de încetare a focului nu mai există practic. În continuare, el a declarat că „poporul egiptean şi naţiunea arabă nu au altă alegere decît de a accepta lupta care le-a fost impusă"**

Criticînd poziţia adoptată de Statele Unite faţă de criza din Orientul Apropiat, preşedintele Nasser a apreciat că „S.U.A. sînt direct vinovate de escaladarea operaţiunilor militare prin furnizarea de arme Israelului".

● PREŞEDINTELE REPUBLICII FINLANDA, Urho Kekkonen, l-a însărcinat luni pe Rafael Paasio, preşedintele Partidului social-democrat, cu formarea unui nou guvern de coaliţie. Rafael Paasio a mai deţinut funcţia de prim-ministru, iar în prezent este preşedinte al Parlamentului finlandez. Paasio este a doua personalitate politică ce a primit, în decurs de o săptămînă, misiunea de a încerca să formeze un nou guvern în Finlanda, după demisia vechiului cabinet de centru-stînga, prezidat de Mauno Koivisto, în urma alegerilor parlamentare.

Preşedintele Partidului de coaliţie (conservator), Jura Rihtniemi însărcinat anterior a renunţat vineri la misiunea de a forma un nou cabinet de coaliţie, deoarece încercarea sa nu a fost sprijinită de majoritatea parlamentară.

● **LA MUZEUL SANNIO din oraşul italian Benevento s-a deschis o expoziţie de artă populară românească şi de fotomontaje privind vestigiile daco-romane în România.**

Expoziţia a fost organizată sub patronajul consiliului de administraţie al provinciei Benevento în colaborare cu municipalitatea oraşului, muzeul Sannio şi Asociaţia de prietenie Italia-România. Înainte de inaugurare, în sala de conferinţe a muzeului a avut loc o festivitate la care au participat oficialităţi ale administraţiei provinciale şi ale oraşului Benevento, precum şi un numeros public.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10, 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"